

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljske izdaje ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2994, 2994 in 2950

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Dvig cen kmetijskih pridelkov

Zadnje čase se je začelo pri nas živahneje razpravljati o potrebi zvišanja cen kmetijskih pridelkov. To vprašanje proučuje sedaj tudi poseben odbor strokovnjakov, ki je že postavil več konkretnih predlogov k rešitvi tega vprašanja, od katerih so bili nekateri celo upoštevani in kmalu realizirani. Ne bi toliko razpravljali o tem, toda iz Vojvodine prihajajo poročila, da se tam računa na dvig cen pšenice na 1.50 Din, na kateri višini naj bi se tudi cena stabilizirala. To je le malo nižja cena kot leta 1931 v dobi znanega žitnega režima, ko je bila minimalna cena pšenice določena na 1.60 Din. Poleg tega pa stojimo še neposredno pred žetvijo in vsi zainteresirani krogi že izražajo svoje zahteve glede bodoče ureditve trgovine s pšenico.

Pravilno je, da se akciji za dvig cen kmetijskih pridelkov pripisuje največji pomen. Kajti jedro krize pri nas je naša kmetijska kriza, da ne govorimo o krizi naših denarnih zavodov, ki pa je tudi izšla iz kmečke krize. Najbolj značilen pojav naše kmetijske krize pa so nizke cene kmetijskih pridelkov, ki nikakor ne kažejo znakov izboljšanja. Zato je pravilno, če se dela na dvigu cen kmetijskih pridelkov, da se tako poveča kupna moč našega kmeta in se radi večjih kmetovih nakupov začne živahnejše življenje v naši industrijski in obrtni delavnosti, pa tudi v trgovini in se sploh polagoma izboljšajo naše gospodarske in socialne razmere.

Mnogo je že prišlo glasnikov, ki so vedeli za najboljšo in najhitrejšo pot iz krize. Tudi jih je že mnogo povedalo, kako bi se dale najlažje dvigniti cene kmetijskih pridelkov. Toda vprašanje je tako mnogostoransko, da ga je treba temeljito najprej proučiti, šele potem pa izvesti celo vrsto ukrepov, ki naj skladno dosežejo ono, kar kmet najbolj potrebuje. Zato je potrebno najširše sodelovanje vse javnosti, prav posebno pa bi morale tu imeti besedo kmetijske organizacije in pa gospodarski strokovnjaki. Upamo, da bo boljše, kot je bilo leta 1931, ko ni bilo toliko razpravljanja, pa se je na hitro uvedlo nekaj, kar se je pozneje izkazalo za škodljivo.

Predvsem si moramo biti na jasnem, ali se naj izvede akcija za dvig cen samo za nekatere, ali na splošno za vse kmetijske proizvode. Druga rešitev posega tako globoko v gospodarsko, valutno in finančno politiko države, da je težko verjetno, da bi se odločili za njo. Poleg tega pa zagovarjajo akcijo za dvig cen posameznih predmetov vplivni faktorji ali iz vrst interesirancev samih ali po svojih političnih zvezah. Zato se pri nas govori zaenkrat še največ o dvigu cen žita. Toda tu nastajajo velike nevarnosti, na katere opozoriti smatramo za svojo dolžnost.

Najresnejši predlog, ki obstoja v akciji za dvig cen pšenice, je gotovo ta, da naj država odkupi presežke, ki se ne morejo prodati na domačem trgu in ki so se prejšnja leta lahko izvažali v inozemstvo. To bi bilo podobno akciji leta 1931. Tehnično pa je to težko izvedljivo, ker zahteva velike zneske gotovine za časa dotoka teh presežkov na trg, kar se dogaja redno prve mesece po žetvi, na drugi strani pa ne vemo, kaj naj država naredi z njimi. Nimamo dovolj skladišč, da bi država z vsem nakupljenim blagom čakala na boljše cene ali doma ali v inozemstvu. Izvoz naše pšenice je vedno bolj otežkočen, saj se ena država za drugo zapira pred našim kmetijskim uvozom in ne pomagajo nobene prednostne carine, kot so si jih zamislili nekateri gospodarski politiki pred leti, da bi omogočili konkurenco povodnavega žita prekmorskemu cenemu uvozu, saj v evropskih celinskih državah.

To bi bila tehnična plat vsega vprašanja. Na drugi strani pa ne smemo prezreti dejstva, da imamo v naši državi več takozvanih »pasiivnih« pokrajin z ozirom na žitno proizvodnjo. Med te kraje spada tudi Slovenija. Vsi ti kraji so zainteresirani kot kupci žita na nizkih cenah žita in reči je treba, da je tudi nekmečko delovno ljudstvo v naših mestih in vaseh cele države potrebno cenenejšega kruha. Zato ne moremo odobravati take politike, ki bi podražila naš vsakdanji kruh v korist enega dela kmetijskih producentov. Drugačna bi bila slika, če bi se nam reklo, da se bo ob istočasnem zvišanju cen kruha izvršilo tudi povišanje dohodkov našega kmeta, pa obenem delovnega ljudstva v mestih v celi državi. Toda o tem se sedaj ne razpravlja in pravijo, da to ni tako aktualno vprašanje...

Ze iz teh kratkih navedb sledi, da ne smemo vprašanja cen kmetijskih pridelkov obravnavati samo z vidika samo ene pokrajine, ki je recimo najbolj zainteresirana na gotovem predmetu, pa ima tudi toliko vpliva, da bo dosegla ukrepe, ki so v korist cenam njenih proizvodov. Gospodarska politika mora upoštevati tudi kmečke interese drugih pokrajin in mora paziti na skladen razvoj vseh pokrajin naše države in vseh potrebnih stanov v državi. Zato bo treba nastopiti drugačno pot. Zvišati naj se kupna moč našega prebivalstva za kmetijske proizvode, pa se bo povečalo povpraševanje in tudi za kmetijske proizvode se bodo dale doseči višje cene. Zvišanje kupne moči vsega prebivalstva pa je tako mnogostoransko vprašanje, da se ne da rešiti z enostavnimi ukrepi, ampak s celim nizom ukrepov, ki naj bodo skladni med seboj povezani, da dosežejo cilj. Dvig domače potrošnje naj bo parola, ki bo tudi producentom gotovih vrst kmetijskih pridelkov prinesla povišanje cen in tudi izboljšanje njih blagostanja!

Če se apelira na državo, naj doprinese žrtve za dvig cen kmetijskih pridelkov, potem je treba vedeti, odkod sredstva za to. Ali ne bi bilo nespametno, če bi šli sredstva za vzdrževanje višjih cen kmetijskih pridelkov iskati k onemu delu kmetovalcev, ki itak leži na tleh premagan po težkih bremenih krize, ali pa k delavstvu, ki se bori za vzdrževanje svojega že itak sramotno nizkega življenjskega standarda. Nikakor se ne sme ponoviti eksperi-

Zasedanje Mednarodne delavske konference

7 milijonov mladih opominja svet

„Svetovni mir je mogoč samo na temelju socialne pravičnosti“
Milijoni brezposelne mladine lahko postanejo resna nevarnost za naš red



(Od našega poročevalca.)

Zeneva, 5. junija.

V poročilu, ki ga je na prvi seji mednarodne delavske konference (o kateri je že poročal včerajšnji »Slovenec«) prebral predsednik Mednarodnega urada za delo Harold Butler, je med delegati vzbudilo največje, a tudi najbolj mučno pozornost poglavje o nezaposleni mladini, ki se nahaja na dnevnem redu konference in sicer kot tretja točka. To vprašanje, ki ga ilustrirajo še številke in razni statistični podatki, ki se nanašajo domala na vseh 62 držav, ki so članice Mednarodnega urada za delo, se predstavlja mednarodni javnosti v vsej svoji veliki tragiki. Brezposelna mladina je problem sodobnega človeštva, ki ga ne more več rešiti sama za sebe vsaka posamezna država, ampak, ki zahteva tesnega mednarodnega sodelovanja.

Francoska vladna kriza

Zopet Laval Čuden kompromis, ki ne bo dolgo držal

Pariz, 7. jun. AA. Nova francoska vlada je tako sestavljena: predsednik vlade in zunanji minister Pierre Laval, neodvisni senator; ministri brez portfelja: šef radikalno-socialistične stranke Edouard Herriot, šef republikanske federacije Louis Marin in šef republikanske levice Pierre Etienne Flandin; pravosodni minister Leon Bérard, senator republikanske unije; notranji minister Paganon, radikalno-socialistični poslanec; vojni minister polkovnik Fabri, poslanec iz skupine republikanskega centra (Tardieujeva skupina); minister za vojno mornarico Francois Piétri, poslanec iz skupine republikanske levice; letalski minister general Denain; trgovinski minister Georges Bonnet, radikalno-socialistični poslanec; finančni minister Marcel Régnier, radikalni senator; prosvetni minister dr. Marcombes, radikalno-socialistični poslanec; gradbeni minister Laurent-Eynac, vodja parlamentarne skupine radikalne levice; kolonijški minister Louis Rollin, poslanec iz republikanskega centra; minister za trgovinsko mornarico Mario Roustan, radikalni senator; minister za delo Frossard, socialist; minister za pokojnine Maupoil, radikalno-socialistični poslanec; kmetijski minister Cathala, poslanec iz skupine radikalne levice; minister za narodno zdravje Ernest Lafon, neo-socialistični poslanec; minister za pošto in brzojav Georges Mandel, neodvisni poslanec; državni podtajnik za Alzacijo in Loreno Camille Blaisot, član Marinove skupine.

NIRA se že kruši

Washington, 7. jun. AA. V krogih ameriške glavne delavske zveze so zelo razočarani nad resigniranostjo, s katero je predsednik Roosevelt pristal na sklep vrhovnega sodišča in dovolil, da se dosedanja obsežna uprava za gospodarsko obnovo omeji na nekakšno čisto interno upravno statistično ustanovo.

Vodilne osebnosti glavne delavske zveze izjavljajo med drugim, da je v kratkem času, odkar je bil objavljen sklep vrhovnega sodišča, že skoraj milijon delavcev okusilo posledice tega sklepa, ki je dal delodajalcem možnost, da podaljšajo delovni čas in znižajo mezde.

ment z žitnim režimom iz leta 1931, ko so tuji lahko dobili naše žito v zapadnoevropskih pristaniščih za znatno nižjo ceno kot 1 Din, istočasno pa so morali naše revni konzumenti v pasivnih krajih plačevati okoli 2 Din za pšenico, pa smo bili v žitorodni državi. Poleg tega je stala državo intervencija velike svote, katere je seveda morala nositi skupnost v obliki davkov, brez razlike ali je imela korist od intervencije ali ne. Tudi v drugih državah imajo elabe skušnje z intervencijami za posamezne vrste kmetijskih proizvodov, pa bi bilo zato prav, da se vsi ukrepi poprej temeljito proučijo, da ne bomo trpeli škode. Kajti tako bogati nismo, da bi si lahko privoščili poskuse, ki bi veljali brez haska na stotine milijonov dinarjev.

Politična vprašanja zaposlujejo državnike. — Pakti in konference in sopot pakti polnijo njihove mize, tako da za reševanje socialnih vprašanj ne preostaja časa. To je tragika današnje dobe, da niti ne vidi socialnih ran, ki sevajo na njenem telesu; če jih pa vidi, jim ne poseže uobene prave skrbi in nege.

7 milijonov mladih, razočaranih

Številke, ki ležijo pred nami, govore, da je danes v 62 v Zvezi narodov organiziranih državah okrog 6 do 7 milijonov brezposelne mladine, torej ljudi, manj ko 25 let starih. In pri težavah, ki ovirajo zbiranje točnih podatkov, je treba računati, da jih je še mnogo, mnogo več. In ta mladina ne zahteva od mednarodne socialne organizacije, ki je bila pred 16 leti ustanovljena »kot osrednje socialno srce človeštva«, kot se je takrat izrazil Al-

bert Thomas, in se je svetu predstavila bodoča izravnavalka socialnih krivic, ta mladina, pravim, ne zahteva od nje Bog ve kaj nezaslišanega in nemogočega, ne zahteva niti oblasti, niti bogastva, niti lune in zvezd, ampak samo možnost, da bi smela in mogla delati in si s tem delom zaslužiti toliko, kolikor je za pošteno življenje potrebno.

Socialna sramota naše dobe

Ta problem bo treba hitro rešiti, kajti našim, kako bomo izbrislali to socialno sramoto naše dobe, bo obenem tudi dokaz za sposobnost ali nesposobnost ne morda Mednarodnega urada za delo, ampak tistih vlad, ki so njene članice in ki so vse takrat, ko so se v ta urad vpisale, slovesno izjavile, »da svetovnega miru ni mogoče drugače zagotoviti, kakor na temelju socialne pravičnosti«. Kako daleč smo danes od te ugotovitve. Niti enkrat se v vseh teh preteklih letih, odkar se na političnih konferencah iščejo možnosti za sgraditev mednarodnega miru, ni omenila »socialna pravičnost«, niti enkrat niso padli konkretni predlogi za to, da naj se najprej ta temelj postavi in šele potem iščejo politična sredstva za nadaljnjo sgradbo mirovnege poslopja.

Brezposelna mladina je poslala na mednarodno delavsko konferenco strašen klic po pomoči. V tem klicu je mladina vsega sveta solidarna. Koliko drugih, ki med mladino več ne spadajo, a so tudi brez kruha, so se mladim brezposelnim v duhu pridružili! Ali se res nobena vlada, ki nosi v svojih rokah odgovornost za bodočo usodo naroda, za njegovo trajanje, ne zaveda, kaj bo iz te mladine, ki stoji s prekritimi rokami, lačna telesno in duševno, ob strani sramotnega pehanja naše socialno brezčutne dobe! Seveda ne zaostuje, da vlade nudijo mladini materijelne zaposlitve, ki je več ali manj ali pa čisto nekoristna, ampak vlade morajo rešiti problem mladinske brezposelnosti v zvezi z vsem socialnim problemom naše tako bolesterne dobe. V Mednarodnem uradu za delo imajo vlade takšno miroljubno in učinkovito sredstvo. Le treba se ga je poslužiti!

„Najprej pravičnost!“

Naj bi si oni, ki nosijo danes odgovornost za politični in gospodarski položaj človeštva, postavili pred svoje oči tole dejstvo: da ni treba s silo organizirati svetovnega miru, ko jim razum in sree dopovedujeta, da ga je mnogo lažje organizirati s pravičnostjo. Mladina bo nekoč zahtevala strašen obračun od našega rodu. To je odmev klica, ki ga je poslala v Zenevo in ki je legel kot temen oblak nad mednarodno delavsko konferenco.

V debati se je k temu vprašanju oglašil tudi bolgarski gospodarski minister Mušanov, ki je poudaril, da bi iz problema nezaposlene mladine, ki je zaenkrat še socialna, lahko nastal tudi političen s usodepolnimi posledicami. Naj se države s njim ne igrajo! Njihova bodočnost je odvisna od tega, kako bodo mladino zadovoljile. Bolgarija se je resno zavzela, da ga s velikanskimi denarnimi žrtvami reši. J. V.

Göring v Belgradu Sprejet pri knezu-namestniku

Belgrad, 7. jun. AA. Predsednik vlade in zunanji minister Bogoljub Jevtič je danes ob 10 sprejel v kabinetu zunanje ministrstva g. Göringa, predsednika pruske vlade in nemškega letalskega ministra. G. Göring ga je obiskal o priliki poseta v Belgradu na povratku iz Dubrovnika, kjer se je mudil nekaj dni na počitnicah. V zunanje ministrstvo je prišel g. Göring v spremstvu tukajšnjega nemškega poslanika Viktorja v. Heerena.

Po obisku, ki ga je napravil v zunanjem ministrstvu pri predsedniku ministrskega sveta in zunanjem ministru g. Bogoljubu Jevtiču, je g. Göring ob 11 odšel v ministrstvo za vojno in mornarico in tu posetil ministra vojne in mornarice, častnega adjutanta Nj. Vel. kralja, armijskega generala Petra Živkoviča.

Nj. kr. Vis. knez namestnik je blagovolil sprejeti danes ob 12.15 v avdienco predsednika pruskega ministrskega sveta in letalskega ministra Hermana Göringa. Po avdijenci je knez namestnik povabil generala Göringa na kosilo. Kosilu so prisostvovali general Göring in njegova soproga, princ Hessenski, g. minister Kerrl in njegova soproga, državni podtajnik za letalstvo Mills in Göringova soproga.

rodnica gospa Martin. Razen gostov so bili na kosilu nemški poslanik na našem dvoru von Heeren in njegova soproga, predsednik ministrskega sveta in zunanji minister g. Bogoljub Jevtič in njegova soproga in častni adjutant Nj. Vel. kralja armijski general Peter Živkovič.

Ni res

Nemško poslaništvo v Belgradu nas je naprosilo, naj objavimo tole:

V zvezi s poročilom nekaterih tujih listov o nekakem razgovoru predsednika vlade generala Göringa z budimpeštanskim dopisnikom »Daily Telegrapha« izjavlja nemško poslaništvo po nalogu predsednika vlade g. Göringa:

Predsednik vlade general Göring na svojem potovanju, ki je popolnoma zasebnega značaja, ni sprejel ne v Budimpešti ne v Sofiji zastopnikov listov, prav tako pa tudi ne za svojega bivanja v Dalmaciji. Člana uredništva ali drugega predstavnika »Daily Telegrapha« pa sploh še nikoli ni sprejel. Zaradi tega je prej navedena vest »Daily Telegrapha« enostavno izmišljena.

Japonski ultimati...

Kitajska mora dovoliti zasedbo Pekinga in Tijencina

Tokio, 7. junija. Agencija Rengo poroča: Vojno ministrstvo je naročilo japonskim vojaškim oblastvom v Pekingju, Tientsinu, Sangaju in Nankingu, naj opozore kitajska oblastva, naj bi prijateljsko ureditev spora na severnem Kitajskem več ne zavlačevala. Uradni krogi zanikajo vest, da bi bili voditelji japonskega vojaštva poslali Kitajski ultimati, v katerem zahtevajo razširitev demilitariziranega ozemlja.

Sanghaj, 7. jun. b. Iz Tijencina poročajo, da se je stanje v severni Kini radi japonske ultimata še bolj zaostrilo. Japonska je trdno odločena, čeprav je Kitajska japonske pogoje sprejela, zasesti demarkacijsko črto južno od velikega kitajskega zidu. V to cono spadata Peking in Tijencin. V Tijencinu je bila konferenca vseh japonskih vojaških poveljnikov severne Kitajske. V tem mestu stacionirane čete so pričele prodirati. Vojaški krogi v Tijencinu, Pekingju in Sanghajju priznavajo, da vsak trenutek preti vojni vdor v severno Kitajsko, ker se se kitajske vojaške oblasti izkazale za nesposobne, da bi izpolnile 14 japonskih točk.

Mukden, 7. junija. AA. Poveljstvo japonskih čet v kitajski pokrajini Kvantung je izdalo uradno poročilo, da je bataljon japonske pehote odšel v Tientsin, ker je položaj v tem mestu negotov in je kazalo zaščititi številne japonske državljane v tem mestu. V Tientsin bo prišel tudi japonski letalski oddelek.

Dunajska vremenska napoved: Brez bistvenih sprememb

Iz notranje politike

Resolucija opozicije

V svoji številki od 6. junija smo objavili skupaj z vsem jugoslovanskim tiskom resolucijo »Seljaško-samostojno-demokratske koalicije« in »Združene opozicije«, prvo podpisano od vseh poslancev bivše »Seljaško-demokratske koalicije« (radičevci), drugo podpisano od dr. Macka, Vilderja, Ljube Davidoviča in Jovana Jovanoviča. Temu smo dostavili komentar, ki ga je bila prinesla k tema izjavama opozicije belgajska »Politika«, ki v glavnem na teh izjavah obžaluje, da se hoče opozicija od parlamentarnega dela abstinirati, zakaj potem je nerazumljivo, čemu je sploh šla na volitve, s pomočjo katerih si je osvojila del mandatov, po katerih bi mogla na legalnih tleh parlamenta uveljavljati svoj politični program, kolikor je pozitiven in ustvarjajoč, opria, če ne ravno na znatno število poslancev, pa na znatno število za njeno listo oddanih glasov.

To izjavo uglednega belgajskega lista smo objavili zato, ker se z njegovim, iz globokega patriotskega čustva pisanim komentarjem strinjamo, ko obžalujemo, da se v okviru realno danih razmer na zakonitih tleh ne morejo reševati pereča vprašanja tako vse državne skupnosti kakor njenih posameznih delov po pozitivnem sodelovanju vseh, ki so iskali in dobili glasove ljudstva, in ko smo obenem dolžni konstatirati, da je tako, gotovo neidealno stanje močno povzročeno po sklepu opozicije, da se bo takega sodelovanja vzdrževala. Tak sklep kakor tudi njegova utemeljitev nas oddalja od idealu vzajemnega dela za reševanje perečih problemov in za olajšanje velikih stisk vsakdanjega življenja, ki nas tarejo in ki se morajo vendar enkrat rešiti v medsebojni edinstvi in zaupanju, da bo naša država močna in trdna, kakor to želijo vsi Srbi, Hrvati in Slovenci.

Močnejša volja

Blamaža »Glasa naroda« je vedno hujša. Ali se gospodje okrog dnevnika niso z vsega počeska zavedali, da so glasilo skupine, ki je dosedaj še vselej, pa prav vselej plašljivo ziezla pod klopi, kadar je v Knafljevi ulici zaropotal g. Kramer? Javnosti je že davno znano, da sicer ta skupina ne ljubi g. Kramerja, da si med štirimi očmi upa imeti tudi drugačno mnenje in celo pozabljati si upa proti »kliku«, toda nazven hoče-noče le sledi Knafljevi ulici in se pokorava močnejši volji. Tudi kadar so slabo delali, se niso upali svojih del sprejeti na svojo odgovornost, ampak so se skrivali za Kramerjev hrbet. Kako »samostojno« stoji skupina, katere glasilo je »Glas«, bi mu v zadostni meri menda moglo pokazati zadnje senatne volitve, ko je enostavno bila od močnejše volje posiljena — vsaj pred javnostjo se je tako delala. In sedaj s temi napadi na JNS! Kako hitro so kramerjevci napravili red! Naj le še katero nepravilno zine o JNS! Grehi, ki jih je »Glas« zmetal na njeno glavo, so sicer vsi resnični in so še mnogo večji. V tem pogledu ima »Glas« kajpada popolnoma prav. Toda nič manj nama prav tudi »Jutros«, ki ugotavlja, da so za vse, kar je JNS počela, polno odgovorni tudi strici okrog »Glasu«. Zato tudi glasovi »Glasu« ne bodo segli do neba, ampak prav lepo se bodo pomirili in ni daleč čas, ko bo tudi »Glas naroda« ponižno in strumno glasilo iste JNS, ako bo hotel sploh še kaj migati. Tega se krog okrog »Glasu« menda tudi zaveda in tudi fatalne nujnosti, ki je s tem združena. Kajti JNS ima v »Jutrovem« sicer čemu že mnogo bolj preizkušnega advokata, kakor pa je začetiški »Glas«, ki bo postal odveč, ker mu močnejša volja stranskih potov, kakor zadnja epizoda kaže, ne bo dovolila. Naj se pa pri tem »Glas naroda« nikar ne jezi na nas, saj ve, da nismo mi krivi, da je zagledal luč sveta, kakor tudi ne, da je tako zelo pod oblastjo klik, ki mu gotovo niso ljube.

Malo več spodobnosti

Slolpci naše kronike se v zadnjem času žali-bog čedalje bolj polnijo s poročili o umorih. Ze umor sam na sebi je nekaj strašnega. Sodniki odmerjajo poleg tega kazni po raznih okoliščinah, v katerih je bil zločin izvršen. Te okoliščine krivdo lahko povečajo, oziroma zmanjšajo. Nagib zločina spada med glavne okoliščine. Le na podlagi podrobne proučitve nagibov, ki dovajajo do tako pogostih umorov, bi mogli odgovoriti na vprašanje, ali ne obstoji v teh pojavih neka periodičnost, ki nas navaja k zaključku, da je treba iskati vzroka za te zločine v splošnem poslabšanju moralnih in socialnih razmer med narodom. Ena pa lahko že danes rečemo, da je s propadanjem splošnega pravnega čuta padla tudi vrednost človeškega življenja v obeh preprostejših človeka. Nivo precejevanja njegove vrednosti je danes mnogo nižji.

Verjetno je tudi, da imajo ti zločini nekaj epide-mičnega na sebi, kakor to velja pogosto glede samomorov. V tem pogledu je posebno dolžnost našega časnikarstva, da se pokaže zrelega in da vpliva na javnost vzgojno. Ze iz spoštovanja do žrtve, do bralca in do vsega naroda je potrebna rezerviranost. Ali je na primer umesten naslov, kakor smo ga včeraj brali v »Glasu naroda«: »Obesil je svojo nosečo ljubico«? Kam pridemo po tej poti? Ali je res treba, da svojo moralno revščino obesimo na veliki zvon? V nekaterih državah je poročanje o podobnih zločinih sploh prepovedano. Končno bi bila podobna naroda tudi pri nas le v prid morali.

Potrebna je decentralizacija

Vseučiliški profesor Slobodan Jovanović je v »Politiki« napisal kritiko knjige »Naša politika«, ki jo je izdal dr. Nikola Stojanović. Dr. Stojanović je bil član Jugoslovanskega odbora in eden prvih tvorcev jugoslovanske ideologije. Po tej ideologiji je obstajala klub vsem kulturno-zgodovinskimi razlikam med Srbi in Hrvati, piše Slobodan Jovanović, skupna jugoslovanska duša, podlaga za velike zgodovinske podvige in za osnivanje močne države. To jugoslovansko dušo je aktualno izraziti v svojih umetniških delih, a definirati jo Jovanović v svojih znanstvenih razpravah. Ta skupina jugoslovanskih ideologov je bila za časa svetovne vojne silno delavna, a po vojni je stopila v ozadje. Njena vpliv je bil sicer močan v razumskih krogih, toda med množico ni prodrla, ni se ji posrečilo organizirati enotno stranko v pravem pomenu besede. Ko je bilo po vojni treba reševati konkretna vprašanja, ni ta ideologija dajala dovolj jasnih smernic. Ti ideologi so sicer menili, da je nujno potrebna organizacija novih vsedravnih strank, a na drugi strani zavračajo upravni centralizem, kakor ga je uvedla Pribeževićeva vidovdanska ustava. Oni so bili demokrati, toda zavračali so strankarski duh, ki ga je uvedla v državno upravo srbijska demokracija.

Dr. Stojanović meni glede našega zunanjega položaja, da je današnja Jugoslavija sicer mnogo močnejša kakor predvojna Srbija, toda Srbija je bila takrat pod zaščito ogromne Rusije in je imela za svoje nasprotnike Avstrijo in Turčijo, to je

državi, ki sta bili že v notranjem razsulu; Jugoslavija pa mora danes računati z dvema nacionalnima blokom, to je s fašistično Italijo in nacionalistično Nemčijo. Tudi v notranje-političnem pogledu stojimo pred težavami. Predvojna Srbija je imela svojo politično ideologijo, verovala je brez-pogojno v ustavnost in parlamentarnost. Centralistična uprava je bila v popolnem skladu z njenim edinstveno-nacionalnim sestavom in z njenim razmeroma priprostim družabnim življenjem. V današnji Jugoslaviji usiha vera v parlamentarnost, medtem ko nova politična ideologija še ni izdelana. Centralistična uprava vzbuja nezadovoljnost. Gospodarsko življenje stavi nove probleme. Ves svet govori o načrtnem gospodarstvu, toda pri nas si še nismo na jasnem, kako bi ta sistem uporabili.

Dr. Stojanović je prepričan, da je v jugoslovansko skrivno silna nacionalna energija, toda to energijo je treba šele organizirati. Mi smo v dobi državnega ustvarjanja. Potreben nam je državni program za določeno dobo, ki bi ga moral sprejeti ves narod kot svoj »Credo«. Državne posle je treba voditi bolj smoteno in metodično. Treba je zbuditi navdušenje ljudskih mas. Državni upravi je potrebna decentralizacija, stranke pa bi se morale bolj enotno organizirati. Same ljudje, ki nimajo pojma, kaj je moderna država, morejo danes forsirati centralizem na vseh vseh njene uprave. Kakor pripominja Slobodan Jovanović, je hotel dr. Stojanović s svojo knjigo samo začeti veliko javno razpravo o naših političnih vprašanjih. Danes je nujno potrebno, da se razčistijo pojmi, da o teh vprašanjih razpravljamo, ne pa da molčimo.

★

»Starokatolik«, glasilo starokatoliške cerkve, piše v svoji zadnji številki: Danes se dviga silno in močno slovanstvo, verno vdano stari veri Jezusa Kristusa. Nad 160 milijonov Kristusovih Slovanov, vseh v narodnih cerkvah, slovanskih in krščanskih, a z njimi v krogu tudi naša narodna starokatoliška cerkev z ogromno dedščino tisočletne zgodovine. List zaključuje svoja izvajanja: »Naša narodna katoliška cerkev bo izvršila svoje veliko poslanstvo v svoji narodni državi Jugoslaviji, oznanjujoč vedno ljubezen in sloga, a braneč vedno resnico in pravico.«

O skupni pogodbi, nedavno podpisani med predstavnikih delavstva in tovarne »Peko« v Trzinu, piše »Delavska pravica«, da vsebuje vse, kar je potrebno, da je v obratu red in da tudi delavstvo sodeluje v vprašanjih, ki ga zadevajo. Zvišanja plač ni bilo mogoče doseči, toda podjetje obljublja, da bo morebitne kriče primere blagohotno obravnavalo. Pobudo za skupno pogodbo je dala Jugoslovanska strokovna zveza, kateri so se pozneje pridružile ostale strokovne organizacije. Podjetje samo pri sklepanju pogodbe ni delalo težav. Tako so se vršila pogajanja v precej ugodnem ozračju.

Glas ponižanih. »Bili smo med tistimi, ki so s svojim delom mnogo pripomogli, da je padla moč JNS in režim, ki se je na to stranko opiral, piše »Prelom«. Storiili smo to zato, da bi prišlo kaj boljšega na mesto prejšnjega. Za slabše, pa tudi za enako se nismo potežovali.« Nato meni list, da bi bilo treba najprej rešiti gospodarska in socialna vprašanja. V skupščini ni ne Jugoslovanskega narodnega gibanja »Zbor«, ne Narodne stranke, ne socialistov in tudi ne združene opozicije. Danes se sicer začena novo poglavje v jugoslovanski zgodovini, nikakor pa še ne nova doba z novim duhom. Stare strasti, stare metode še vedno prevladujejo. Nato zahteva list močno vlado sposobnih, odločnih, pogumnih in do skrajnosti poštenih ljudi. S polovičarstvom ne bomo dosegli ničesar.

Senat

Beograd, 7. jun. m. Pod predsedstvom dr. Tomasića je bil danes dopoldne drugi sestanek senata. Kot novi senatorji so prišli v senat: iz dravske banovine: dr. Marušić, Pucej in dr. Kramer, iz savske banovine: dr. Nemeč in Peter Teslić, iz vrbaske banovine: dr. Vaso Glušić in Asim Alibegović, iz primorske banovine: dr. G. Angjelinović, iz drinske banovine: Atanasije Sola, Pavle Vujčić in Ivo Vrančić, iz zetske banovine: Marko Radulović, Giuro Vukotić, Andra Kujundžić, iz donavske banovine: Bogoljub Jevtić, Milan Marjanović in Anton Vidaković, iz moravske banovine: notranji minister Velimir Popović, Milan Simonović, Krsta Radovanović in dr. Dušan Slečević, iz vardske banovine: Jovan Aleksić in Serafin Krstić. Po seji senata so senatorji položili prisego v ministrski sobi. Prihodnja seja senata bo sklicana pismeno.

Osebnosti

Beograd, 7. jun. m. Z dekretom pravosodnega ministra je prestavljen sodnik dr. Stane Lesković iz Kragujevca v Krško.

Belgajske vesti

Beograd, 7. jun. m. Te dni bo zapustil Beograd dolgoletni tajnik na tukajšnjem bolgarskem poslanstvu in tiskovni ataše Nikola Točev, ki je bil z najnovejšim ukazom prestavljen v istem svojstvu na bolgarsko poslanstvo na Dunaju. Točev je za časa svojega bivanja v Beogradu živahno deloval za čim tesnejše zblizanje obeh bratskih narodov ter je bil za svoje zasluge odlikovan od naše vlade.

Beograd, 7. jun. m. Danes dopoldne je bil sprejet v posebni avdienci pri Nj. Vel. kraljici Mariji jugoslovanski častni generalni konzul v Stockholmu Torsten Larka. Ob tej priložnosti je se Nj. Vel. kraljica Marija zanimala za razmere na Svedskem ter za delovanje svedsko-jugoslovanskega društva, katerega podpredsednik je naš častni generalni konzul Larka.

Prvenstveno pokalno tekmovanje delavskih sportnih klubov

Delavski sportni klub dravske banovine, ki so združeni v posebni sportni podvezi, izrabijo binkošne praznike, da odigrajo prve pokalne tekme za prvenstvo podveze in istočasno še posebej za prvenstvo v trboveljskih revirjih. Program tekmovanja je sledeč:

Danes ob 16 v Trbovljah Dobrina—Amater, igrišče Amaterja. — Jutri v Ljubljani na igrišču Slovana za Kolinsko tovarno ob 16.30 Grafika—Svoboda. Predtekma rezerv ob 15. V Zagorju ob 16 Svoboda, Zagorje—Retje, Trbovlje. V Hrasniku ob 16 Rudar—Hrastnik. — V ponedeljek v Trbovljah ob 16 na igrišču Amaterja prvak Hrasnika proti prvaku Zagorja, nato pa ob 17.30 prvak Trbovlje proti prvaku Ljubljane. — Finalne tekme pa bodo med prvaki Ljubljane, Celja, Maribora in Trboveljskih revirjev 7. julija v Celju.

Opozarjamo sportno občinstvo na to lepi program delavskih sportnih klubov, ki so danes v najlepšem močnem položaju, ter pričelujemo, da se bo občinstvo v velikem številu udeležilo teh tekem in tako podprlo delavske sportnike.

Abesinski vozeli Novi italijanski očitki na naslov Vel. Britanije

Rim, 7. junija.

Glede abesinskega vprašanja napetost med Italijo in Abesinijo nikakor ni ponehala, ampak se čedalje bolj pesteruje. Danes stoji vse angleško časopisje v eni sami skupni fronti proti nameri okupacije Abesinije od strani Italije. »Times« n. pr., ki vodi protitalijansko kampanjo po očitni in inspiraciji angleškega zunanjega urada, trdi danes, da abesinska ekspedicijska med italijanskim ljudstvom ni popularna, kar zelo ogorčuje Italijo. Isti list priobčuje pismo velikega prijatelja Abesinije g. Lambiea, ki se raduje, da se prijateljstvo med Anglijo in Abesinijo vedno bolj pogloblja. »Manchester Guardian« pravi, da razgovori med italijanskimi in abesinskimi zastopniki v Milanu ne bodo prinesli nobenega rezultata, ker je Italija odločena, da začne prodiranje v Abesinijo septembra meseca, in spriče tega pozivlja angleško javnost, naj bi organizirala sanitetno službo, ki mora biti vsaj do konca avgusta meseca na mestu. Značilno je tudi sledeče: V zbornici lordov je lord Kilmaine, eden redkih prijateljev Italije v sedanjem momentu, vprašal vlado, kaj misli storiti spriče vehementnih napadov angleških listov proti Italiji. Listi izražajo svoje veliko zadovoljstvo, ker je v imenu vlade izjavil lord Lucan, da vlada ne misli omejevati svobode tiska. Zanimivo je tudi, da je naslednjega dne v nižji zbornici poslanec Mander vnovič vprašal vlado, če ne misli uporabljati čl. 1 sudske pogodbe.

Angleži »posiljajo orožje«

Razumljivo je, da italijanski tisk z naraščajočo ogorčenostjo zavrača trditve angleške javnosti. — »Giornale d'Italia« danes kategorično trdi, da je angleški Colonial Office, ki pošilja svoje strupene puščice v »Times«, še davno pripravil načrt, kako naj bi Anglija dosegla protektorat nad Abesinijo. Glasilo italijanskega zunanjega urada se bavi nato s demantijem angleške vlade in angleških listov, češ da se Anglija v Vzhodni Afriki ne obožuje in da Angleži Abesince ne dobavljajo orožja. — »Giornale d'Italia« odgovarja, da njegove trditve slonijo na točnih informacijah italijanskih civilnih in vojaških oblastev v Vzhodni Afriki. Angleški agenti oskrbujejo Abesinijo s orožjem tako iz Kenyalanda kakor iz Somalilanda. Pristanišči Berbera in Zeila sprejemata vsak dan angleške ladje s transporti vojnega materijala, ki se po avtokamionih prevaža v Abesinijo. Obenem so angleške oblasti prepovedale vsak italijanski obisk v Somalilandu.

Nadalje prinaša italijanski list sledeče razkritje: En mesec, preden je italijanski kralj obiskal italijansko Somalijo in pri tej priložnosti bil tudi gost angleškega guvernerja v Somalilandu, je angleški poročnik Clifford, poveljnik angleških omejnih čet, nagovarjal Abesince, naj odrežejo Italijanom prehod v Ogaden, od koder pelje pot v Harrar, osrednje abesinsko pokrajino, ter zasedejo važni studenci pri Uualau. Ta incident se je torej zgodil po krivdi Anglije, ki hoče preprečiti svazo med italijansko Eritrejo in italijansko Somalijo. Pri tej priložnosti italijanski listi zopet opozarjajo na anglo-egiptovsko-abesinsko pogodbo, ki je bila sklenjena te dni in ki izročila Anglem v eks-

platacijo vse provincino Tanskega jezera, ki naj postane eden najvažnejših britskih protektoratov.

Še vedno izviri Nila

V kakšnem smislu se bo ostri konflikt med Anglijo in Italijo rešil, se nikakor ne more predvideti. Is pisave znane ugledne angleške zunanje-politične revije »Round Table«, ki pravi, da poleg italijanskih interesov v Abesiniji obstojajo tudi angleški interesi, ki so važnejši in starejši, bi se dalo sklepati, da bo tudi Velika Britanija, ako se Italija s Abesinijo ne bo sporazumela in začela vojaško akcijo, »skrbela za varnost svojih meja napram Abesiniji in se ureditev vprašanja nilskih izvirov, kakor tudi zveze Abesinije s morjem, kakor pravi ta revija. V podobnem smislu pišejo tudi drugi angleški listi in tudi italijanska diplomacija je že pripravljena na to, da se bo morala hoče-noče s Anglijo zaradi abesinske zadeve resno pogajati, če bo hotela zavarovati svoje interese v Vzhodni Afriki in si izvojevati potrebni teritorij za svojo ekspanzijo. Jasno je torej še danes, da Italija ne bo mogla preko tega in da bo morala doprinesiti znatne žrtve za svojo vzhodno-afrisko politiko, žrtve, ki jih ni predvidevala in ki so ji gotovo zelo neljube. Mnogi izražajo zažudenje, da italijanska diplomacija na to niračunalna, saj nikomur, ki kolikaj pozna načrte britskega imperija, ni neznan prizadevanje Anglije, da bi ustvarila politično in gospodarsko zvezno pot, ki bi držala iz Aleksandrije do rta Dobre nade in po kateri naj bi tekla tudi ogromna železniška proga skozi vse afriški kontinent — seveda v rokah angleškega kapitala in pod zastavo imperija.

Značilno za poslabšanje angleško-italijanskih odnosov je, da je guverner na Malti poostrel svojo protitalijansko politiko in da je zdaj prepovedal rabo italijanščine tudi advokatom, ki so na Malti vsi Italijani. Odslej je tudi za vse advokatske vloge predpisana malteščina ali angleščina.

Anglija in Abesinija:

»Ni povoda za vznemirjenje«

London, 7. junija. e. Danes popoldne se je v parlamentu tik ob zaključku seje, ki je bila pred binkoštnimi počitnicami zadnja, razvila kratka zunanje politična debata. Izvali so jo laboristi, ki so zahtevali pojasnil glede spora med Abesinijo in Italijo. V imenu delavske stranke je major Atkins zahteval od angleške vlade, da na vsak način prepreči obojni konflikt in da naj reši ugled Zveze narodov. Laboristom so se pridružili tudi liberali. Vsem je odgovorjal Eden, ki je izjavil, da še ni povoda za vznemirjenje; Anglije je uspešno branila ugled Zveze narodov, ko je dosegla v Zenevi, da je bila izglasovana ona snana resolucija o sporu med Italijo in Abesinijo. Eden pravi nato, da ni nobenega razloga za to, da bi se morali odnosi med Italijo in Anglijo poslabšati. Anglija si zelo mnogo obeta od dela razsodiščne komisije, ki se je včeraj sestala v Milanu in ki se bo 25. junija sestala v Severingenu na Nizozemskem, da razčisti ves spor pri Uualau.

Ker je priznala sovjetsko Rusijo...

Sovjetski protest v Bolgariji

»ker bolgarska vlada preveč očitno podpira belogardiste«

Sofija, 7. junija. e. Danes je sovjetski poslanik v Sofiji Razkolnikov obiskal zunanjega ministra Kjuševanova in mu predal protestno noto svoje vlade zaradi delovanja belogardistov v Bolgariji. Sovjetski poslanik je predložil bolgarski vladi vse obsejni materijal, ki toži belogardiste v Bolgariji, da pripravljajo napade na sovjetsko ozemlje in da se v Bolgariji pripravljajo atentati v sovjetsko Rusijo. Sovjetska nota omenja tudi neki slučaj, ko so belogardisti do krvi pretepli nekega Petrova zaradi njegovega političnega prepričanja, pa jim bolgarske oblasti niso nič storile. Sovjeti se hudo

pritožujejo, da Bolgarija dopušča sovjetskim emigrantom, da lahko prosto snujejo svoje zarote na tujem ozemlju. V imenu sovjetske vlade zahteva, da se jim prepove vse politično delo v Bolgariji.

Ta vest je v vseh mednarodnih krogih vzbudila precejšnjo pozornost, ker se sedaj sovjeti prvi poslužujejo sklepov, ki so bili sprejeti v Zenevi ob zaključku jugoslovanskega madjarskega spora o pobijanju mednarodnega terorizma. Mednarodna konvencija o tem še ne obstoja, vendar pa je zanimivo, kako pridno se sovjeti poslužujejo ženevskih resolucij.

Beneš v Varšavi

Varšava, 7. junija. e. Na svojem potovanju skozi Varšavo v Moskvo se je češkoslovaški zunanji minister dr. Edvard Beneš ustavil v Varšavi tri ure. Na kolodvoru ga je pozdravil visok uradnik poljskega zunanjega ministrstva. Na kolodvoru so pozdravili Beneša tudi sovjetski veleposlanik v Varšavi in pa vsi trije ministri držav Male zveze. Na kolodvoru je bilo tudi zelo mnogo domačih in inozemskih časnika. Nato se je Beneš odpeljal na izprehod po Varšavi.

Praga, 7. junija. b. Praški tisk se obširno bavi s potovanjem v Moskvo, ki ga namerava podvzeti dr. Beneš. V političnih krogih mislijo, da dr. Beneš ne potuje v Moskvo zaradi izvršitve formalnosti o podpisu in izmenjavi ratifikacijskih listin rusko-sovjetsko-češkoslovaške pogodbe, nego da bi se razgovarjal o gospodarskih vprašanjih. Računa se, da bodo gospodarski odnosi med obema državama postali po podpisu pogodbe mnogo živahnejši. Češkoslovaški so potrebni novi trgi. Misli se, da bo tak velik trg postala sovjetska Rusija. Te nade so povsem upravičene, kajti Rusija potrebuje tuje industrijske predmete. Ker je Nemčijo izključila, išče novi industrijski nakupovalni trg.

Nova angleška vlada

V seznamu ministrov, ki ga je objavil včerajšnji »Slovenec«, je treba popraviti samo sledeča imena: minister vojske lord Halifax; minister za Indijo lord Zetland, lord črvar državnega pečata lord Londonderry; prosvetni minister Oliver Stanley, poštni minister major Tryon; minister za gradnje Wardmore, minister brez listnice za posle Zveze narodov Anthony Eden; minister brez listnice lord Peel. Vlado bo v lordski zbornici zastopal lord Londonderry.

Poljski Sejm

Varšava, 7. junija. AA. O priložnosti izrednega sklicanja poljskega parlamenta, ki ga je sklical predsednik republike, da sprejme novi volilni zakon, je ustavni odbor sprejel včeraj popoldne v sejni predlagane zakonske načrte o volilnem redu za obe zbornici, in o volitvah predsednika republike. Ustavnemu odboru je parlament izročil brez debate tudi zakonski načrt, ki ga je predložila socialistična stranka. Pleurnara seja sejma bo sklicana šele tedaj, ko bo odbor popolnoma končal svoje delo. Na sejo se odbor sestane že danes.

Takoj po končani seji sejma se je vršila prva seja senata, takisto posvečena samo izkazanju časti pokojnemu maršalu Piłsudskemu.

Nemiri v Španiji

Berlin, 7. junija. AA. DNB poročila iz Madrida: Iz Barcelone javljajo, da je snoči tankaj prišlo do novih velikih izgradov separatističnih in levičarskih elementov. Separatisti so iz dveh avtomobilov streljali na neki tramvajski voz, ki je šel mimo njih. Eno potnico v tramvaju je ubilo, nevarno ranjeni so pa neki potnik, zaviralec in neki stražnik.

Zli se, da so se separatisti s tem atentatom hoteli maščevati za obsodbo nad člani bivše katalonske avtonomne vlade.

60 letni jubilej katoliškega instituta v Parizu

Pariz, 7. junija. TG. Pravkar so se končale vednevsne slovesnosti 60 letnega jubileja, odkar so katoliški škofje Francije ustanovili katoliško univerzo v Parizu pod imenom »Katoliškega instituta«. Začetek je bil skromen. V leta ustanovitve je štela katoliška univerza samo 232 akademikov in 28 profesorjev, danes jih šteje 2.184 (od teh 1.104 dijakin) in 108 profesorjev. Univerzitetna knjižnica, ustanovljena iz samih daril, je štela pred 60 leti samo 1.120 knjig in jih šteje danes že 250.000 ki bodo postavljene sedaj v pravkar novo dozidani krasni knjižnici. Katoliški institut ima šest fakultet: bogoslovno, kanonično pfavo, filozofijo, civilno pravo, leposlovje in naravne vede. Poleg tega se nahaja v institutu še poseben tečaj za visokoškolsko izobrazbo deklet, nadalje višja šola za narodno-gospodarske vede in ljudska univerza. Veliki ljudje so že izšli iz Katoliškega instituta, kot maršal Foch, maršal Liautay, kardinala Binet in Lienart, večkratni belgijski ministrski predsednik Carton de Wiart. Odlični svetovno znani znanstveniki so delovali in še delujejo na zavodu, med njimi l'abbé Rousselot, izumitelj eksperimentalne fonetike; Branly, veliki učenjak na polju radija; P. Gillet in p. Sertillanges, dva bogoslovca svetovnega slovesa; veliki sodobni katoliški filozof in konvertit Jacques Maritain; znani mednarodnopravni strokovnjak Yves de la Briere; bivši francoski poslanik v Londonu de Fleuriat, ki poučuje diplomatsko zgodovino; sedanji pariški kardinal Verdier in dr. — 28 let že vodi ta zavod eden največjih francoskih živčnih duhov nadškof Baudrillard, član francoske akademije in zgodovinar svetovnega slovesa, šolski tovariš na normalki Bergsonov, Jaurès in Julianov. V glavnem je njegova zasluga, da se je iz malega zavoda razvil v današnje vseučilišče, ki si je pridobilo spoštovanje vseh političnih struj v Franciji in vseh kulturnih državah po svetu.

II. Evharistični kongres za Jugoslavijo

Priljubljen odbor. Doslej je glavni pripravilni odbor prejel komaj dobro polovico prijavnih pol, na kojih je prijavljenih nad 50.000 udeležencev. Kar z gotovostjo moramo računati, da bo vseh udeležencev mnogo nad sto tisoč. Ne bo mogoče te ogromne množice držati v redu, ako nima odsek za sprevede in rediteljstvo točnih številk za vsako župnijo oziroma dekanijo čimprej v rokah. Prijava, ki so jo župni uradi poslali na načelnike železniških postaj, služi samo železnici, pripravljalnemu odboru pošljite posebno prijavo. Skrajni čas je, zato pohitite!

Kongresne knjižice in snake glavna pisarna razpošilja tako, da bo za binkoštno praznike oboje imela vsaka župnija, ki je udeležence že priglasi. Porabite praznike za to, da razprodaste knjižice in snake.

Okrožnica glede železniškega prometa, ki ete jo dobili, je bistvene važnosti za gladek in nemoten dohod in odhod kongresnih udeležencev. Čeprav nalaga župnijam in njih prip. odborom novo in zelo občutno dolžnost, vendar naj jo župnije iz ljubezni do stvari izvršijo točno in vestno. Sicer so bila podobna vprašanja stavljena že v vprašalno polo za udeležbo. Vendar je takrat bilo nemogoče še sporočiti popolnoma točne podatke. Zato si prometni odsek s tistimi podatki ne more nič pomagati. Pokažimo zlasti s točnimi odgovori na vprašanja glede prometa, da smo narod reda in discipline. Še enkrat tedaj: Odgovorite takoj in točno! Od vaše prijave je prav posebno odvisna zadovoljnost kongresistov.

Čemu zopet ponavljamo? Čeprav je bilo že ponovno in nedvoumno povedano, da sta kongresna knjižica in kongresni snaki potrebna slehernemu udeležencu kongresa, se vendar znova pojavlja trditve, da n. pr. pevce, rediteljem itd. tega ni treba. Zato naj velja še enkrat: Kongresno knjižico in snak mora imeti sleherni udeleženec kongresa, ki hoče na Stadion; oboje mora kupiti tako najvišji odličnik kot preprost vernik, enako član Gl. prip. odbora, ki že skozi več mesecev poleg naporene svoje službe dnevno po več ur žrtvuje kongresnim pripravam, kot vsak reditelj, ki bo skozi vse tri dni kongresa bolj mislil na druge ko na sebe. Žrtve, ki jih je kdorkoli žrtvoval za kongres in s tem za večjo slavo evharističnega Kralja med nami, ne morejo nikogar oprostiti dajatve, ki je za redni potek in finančni uspeh kongresa brez-pogojno potrebna. Oproščena je te dajatve le mladina, ki nastopi 29. junija zjutraj na Stadionu. Če se bo pa mladina udeleževala tudi drugih prireditvev na Stadionu, mora prav tako imeti snak in knjižico. Za mladinski nastop 29. junija na Stadionu je nabava znaka samo priporočena, ne pa ukazana.

Potne ugodnosti za naše izseljence, ki pridejo na kongres. Odsek za zaščito izseljencev pri ministertvu za narodno zdravje in socialno politiko je obvestil izseljenska zastopstva v Düsseldorfu, Bruslju in Parizu ter kr. konzulate in Metz, Lilleu in Neerlenu, da je glavno žel. ravnateljstvo dovolilo vsem izseljencem, ki se udeležijo II. evh. kongresa v Ljubljani, 75% popust za vožnjo od meje do Ljubljane odn. dalje na svoj dom in enako za povratek. Ta ugodnost velja od 27. junija do 18. julija. Da se morejo izseljenci okoristiti s to ugodnostjo, morajo imeti s seboj »objavo«, ki jim jih izda naše diplomatsko-konzularno zastopstvo, v katerih mora stati ime in priimek izseljenca ter potrdilo, da ima pravico do 75% popusta v smislu razpisa Gl. ravn. drž. žel. G. D. št. 228/35 od dne 1. aprila 1935.

Štajercji na kongresu

Posebni vlak Dravograd—Ljubljana, za katerega smo pred nekaj dnevi objavili ceno, ne bo vozil. Pač pa smo uredili vožnjo takole: Dne 29. junija se peljite vsi z jutranjim vlakom, ki gre iz Dravograda 7.27 in vstopajte na posameznih postajah ter si kupite karto do Velenja. V Velenju vas bo čakal posebni vlak, ki je že dovoljen, to je vlak Velenje—Ljubljana. Za ta vlak veljajo naša navodila, ki so jih župni uradi prejeli: Voznina 83 Din za tja in nazaj, kongresna knjižica 4 Din in snak 1 ali 2 Din je plačati vnaprej, kar naj nam župni uradi pošljejo s prijavo do 14. junija. Če hoče kdo v Ljubljani imeti še skupno prenočišče, doplača še 3 Din. — Posebni vlak se bo vra-

Slab duh iz ust

Je vsakemu zoprn, očmel zobje pokvarijo najlepši obraz. Obe ti dve lepotni napaki se odpravita že z enkratnim čiščenjem s prijetno osvježujočo in okusno Chlorodont zobno pasto. Chlorodont za zobem bleščeč lesk slonove kosti, ne da bi pokvaril zobno sklenino. Tuba Din. 8.-. Jugoslovanski proizvod.

čal iz Ljubljane takoj po končanih slovesnostih in bo vozil kot posebni vlak do Velenja. Od tam bo pa vozil kar takoj naprej vse udeležence s proge Velenje—Dravograd, da ne bo treba ponoči v Velenju čakati. Tudi za to vožnjo iz Velenja do Dravograda bo treba plačati posebej kot za navadni vlak. Kjer se izplača, zahtevajte od svoje postaje do velenjskega posebnega vlaka polovično vožnjo in doplačilo 5 Din; imate tudi to pravico! Prošnji Šoštanjcev, da bi vozil posebni vlak bolj zgodaj iz Velenja, nismo mogli ustreči, ker se moramo sedaj na te kraje ozirati in ker bomo itak pravčasno prišli v Ljubljano, saj je prvo slavnostno zborovanje šele popoldne ob 3.

Zbirališče Stajerev — velesajmski prostori! V vseh prostorih velesajmske so določena prenočišča za nas. Dogovorili pa smo se tudi z g. hotelirjem Rozmanom, da bo te dni imel odprto svojo restavracijo na velesajmsu in tako bomo Stajerci tudi v tem oziru imeli dovolj prostora in točno postrežbo. Glede prehrane bomo dali še navodila. Danes velja le to, da se Stajerci zbiramo tudi pri okrepitlu na velesajmskih prostorih. — Na dan 30. junija, ko gremo Lavantinci skupaj k sprevedu, se tudi tukaj zberemo in razvrstimo. Vse naše zastave, godbe in vsi, ki boste iz naše škofije v Ljubljani, pridite že ob 2 popoldne na velesajmsu. V teh prostorih bomo tudi dajali potrdilo udeležbe, katero mora vsakdo imeti.

Živahno vrvenje na velesajmsu



Živahnost na letošnjem ljubljanskem velesajmsu nič ne začetaja za živahnostjo v prejšnjih letih in je še večja. Kajti polagoma se je kriza pri nas stabilizirala in čakamo na vzpon našega gospodarstva. Ljubljanski velesajm je res pester in ima za vsakega nekaj privlačnega. Letos skrbijo za popolnost še posebne razstave: gasilska, ženska, propagandna za domačo volno in modna revija. Vse to tvori zaokroženo celoto letošnje prireditve.

Sadno dreve poročni dar

Pod tem naslovom je prinesel »Slovenec« *z dne 19. m., št. 114., poročilo, kako je neka mala občina blizu Milana v Italiji, ki ima velike in lepe sadonosnike, sklenila, da bo dajala vsaki zakonski dvojici, ki se poroči, po eno sadno drevo za popolno uživanje za vse življenje. Pri tej priliki sem se spomnil nekdanjega okrajnega glavarja v Crnomlju, ki je bil velik prijatelj sadjarstva in bi bil rad navdušil za to prekoročno panogo kmetovamja tudi kmete v črnomaljskem glavarstvu, kjer je pač toliko lepih prilik za sadjarstvo, pa tudi podnebje je posebno ugodno, kakor za trto, tako tudi za različno sadje, posebno zgodnje. To je bil okrajni glavar Derbič, ki je bil ostal kmetom še dolgo let v dobrem spominu. Ko sem bil prišel pred skoraj 50 leti v Belo krajino, se mi je čudno zdelo, ko sem opazil povsod ob cestah češnje, in sicer večinoma necepljene, časih tudi po 2—3 skupaj. In ko sem vprašal o priliki nekega posestnika, odkod je toliko češnjega dreva ob cestah, mi je odgovoril, da so to Derbičeve češnje. Derbič, ki je bil prej morda kakih 10 ali še več let glavar v Crnomlju, je neki priporočal vsem županostvom, da naj priporočajo župani vsem ženinom, ki stopajo v zakon, da naj sadijo v spomin na svojo poroko češnje ob cestah. In to so tudi radi storili, od tod so torej nastale Derbičeve češnje. Res je sicer, da ljudje od teh,*

Zupne urade prosimo, da za praznike še z vso vneto povabijo ljudi k udeležbi. Dosedaj ima rekord župnija Cadram, ki je že prijavila nad 100 oseb, št. Ilj pri Mislinju 90 oseb, Šoštanj z 88 osebami itd. Binkoštni prazniki naj prinesejo v nas ognja navdušenja za presv. Evharistijo, kateri hočemo v teh slovesnih dnevih izkazati vse češčenje! Ker prihajajo poročila, da iz gotovih krajev Jugoslavije ne bo udeležbe, kakor bi to bilo prav, bomo pa Slovenci s tem večjo vneto do nadomestili! Po kongresu bomo objavili številke udeležbe iz posameznih krajev! Prijave pa nam zanesljivo pošljite, kakor smo dali navodila!

Priljubljeni odbor za lavant. škofijo.

Za evharistični kongres so nadalje prispevali: Družine v Piševah Din 431.25; mladina v Piševah Din 41.25; mladina v Globokem Din 13.25; Fant. in Dekl. Mar. dr. v Vel. Laščah Din 250.—; Anton Rupnik, Bistra pri Zagrebu, Din 20.—; Gradbeno podjetje inž. Dežeka v Ljubljani Din 50.—; Zavetišče sv. Jožefa v Ljubljani Din 100.—; Iv. Bonac, trgovec v Ljubljani, Din 530.—; Župni urad Marija Reka za podolbie Din 60.—; Župni urad Polom Din 135.—; Župni urad Črmošnjice Din 142.50; Župni urad Podčetrtek Din 100.—; Župni urad Sv. Trojica v Haložah Din 200.—; Ana Avguštin, Ptuj, Din 20.—; Jos. Koeler, Ljubljana, Din 100; Puhnjak Bog., kaplan, Vojnik Din 100; Župni urad Fran Din 300.—; Michel Kerec, Din 94.—; dr. Josip Dermastija, Ljubljana, Din 80.—; Tv. »Ritno« *Tržič Din 1000.—; Neimenovani Din 500.—; Delavke tov. »Stora«, št. Vid pri Ljubljani, Din 126.—; Neimenovani Din 20.—; Dekl. Mar. dr. v Stični Din 200.—; Murnik Andr., Cerklje pri Kranju, Din 50.—; Franc Havliček, elektrotehnik, Ljubljana, Din 100.—; Župni uradi: Sv. Peter in Pavel v Ptuj Din 130.—; Bučka na Dol. Din 142.50; Svetinja Din 150.—; Sv. Trojica v Sl. Gor. Din 125.—; Sv. Andraž pri Velenju Din 30.—; Poljane Din 14.—; Ljubna ob Savinji Din 400.—; Dekl. Mar. dr. Sv. Jakob v Ljubljani Din 400.—; Kat. prosej. dr. Vavtarski Din 144.75; Rev. Solar John Ph. D. Duluth Minn. 1 dolar; mladina v Dravogradu Din 50.—; Družine v Trebnjem Din 582.75; Neimenovani v Trebnjem Din 50.— in razni v Trebnjem Din 197.75. — Vsem velikodušnim darovalcem naj povrne evharistični Kralj in za velike potrebe kongresa obudi mnogo posnemalec!*

Nočno delo v pekarnah

Zadnje čase se vodi ostra borba med prizadetimi pekovski mojstri in oblastjo glede ureditve dela po pekarnah. Prizadeti pekovski mojstri, ki imajo razne sestanke in vodijo delegacije na vse strani, niti sami niso na jasnem, katero uro bi predlagali oblastvom kot najbolj primerno za začetek dela v pekarnah. Na vsak način je njih cilj vso stvar zavleči in izbiti, kolikor se da v danik prilikah.

Konkretizirala je svoje predloge edino delegacija pekov v Ljubljani, ki ji je mnogo na tem, da se spravi to vprašanje že enkrat z dnevnega reda. Izraz »prepoved nočnega dela« *ni pravilen, kajti po zahtevah navedbe o delu v pekarnah se ne prepoveduje nočno delo, temveč se isto le omili.*

Po vesteh strokovnega lista »Pekar« *in brošure »O nočnem miru« *je Savez pekarskih obrtnikov za Savsko banovino poslal osnutke nove navedbe ministertvu za trgovino in industrijo pod št. 79/34, kateri naj bi veljal za vso državo. Ta osnutek se glasi sledeče:**

1. Skupno delo se ne sme začeti pred 24.
2. Pripravljalna dela so prosta.
3. Uredi naj se nedeljski počitek, in sicer: a) konec dela v soboto ob 12 in pričetek dela v nedeljo ob 24, tako da bi trajal skupni počitek 36 ur; b) konec dela v nedeljo ob 12 in pričetek v ponedeljek ob 24; c) dovoli naj se okrajnim načelstvom, da uredi nedeljski počitek krajevnim potrebam primerno; d) odredi naj se zaplemba svežega kruha, katerega bi dobili na dan nedeljskega počitka.

Za gornje navedeno zahtevamo strogo izvrševanje.

Delo v pekarni, brez ozira na velikost ali označbo, se sme vršiti samo od 24 ponči do 12 opoldne, dočim je delo od 12 do 24 zabranjeno. V tem času so dovoljena samo pripravljala dela in čiščenje prostorov.

Z uveljavljenjem tega osnutka bodo prvič trpeli revnejši sloji, ker bo gospodinjim onemogočeno vsled zaposlenosti v jutranjih in dopoldanskih urah napraviti kruh, katerega sedaj običajno pečejo pri peku popoldne od 14 dalje.

Z osnutkom te navedbe nočno delo sploh ni prav nič urejeno, kajti večina pekovskih obratov že sedaj začneja in skupnim delom pozneje, ker jim pač ni potrebno, da začne že ob 24. Ustreženo bi bilo le nekoliko tovarnarjem v Dravski in Savski banovini, ki bi imeli možnost, da povečajo še bolj svoje obrate in tako ubijejo malega pekovskega obrtnika.

Pred časom je bila od kr. banske uprave izdana naredba o ureditvi dela v pekarnah, katero pa so pred polnomočnostjo začasno preklicali. Pripravljen je nov osnutek, ki predvideva pripravljala dela ob 24, skupno delo pa ob 3 zjutraj in traja delo do 7 zvečer. S to naredbo bi bilo pomagano malemu pekovskemu obrtniku in konzument bi ne bil prikrajšan ne na kvaliteto ne na količini kruha v jutranjih urah. Saj imajo vsi kraji naše banovine še preveč pekovskih obratov, kateri lahko zadostijo potrebam jutranjega odjema.

Samo en primer: pekovski obrati v Ljubljani in okolici imajo, ako značejo skupno delo ob 3, do pol šeste zjutraj nad 90.000 žemlj, ali nad 12.000 kg kruha, to je približno četrtil kilograma na osebo. Običajno se pa peče tako, da se mešajo različne vrste peciva, tako da imamo pred 6 zjutraj zadostno množino kruha na razpolago.

Z ozirom na dokazana dejstva pa želimo, da kr. banska uprava še enkrat izla to naredbo, s katero bo pomagalo malemu pekovskemu obrtniku. — Pekovski mojstri.

Kotlje

Birmovanje. Zadnja v vrstnem redu pri birmovanju je bila naša župnija. Vendar je imela srečo, da je sprejela svojega nadpastirja na najlepši dan v svojo sredo. Vsi drugi dnevi so bili večinoma obdarjeni z dežjem. Bil pa je to tudi dan veselja za vse farane, ki so Prezviščenega slovesno sprejeli. Može in fantje so že par dni prej postavili visoke mlaje in večje število slavolokov, dekleta pa ovenčale cerkev, da je bila v samem zelenju in cvetju. Birma je bila podeljena 98 otrokom.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priloroča cerkvenim zborom za praznik presvetelega Rešnjega Telesa in osmino sledeče skladbe: Ekel I. M. A.: Pridite molimo! 12 evharističnih pesmi za mešani zbor, part. 24 Din, glas po 5 Din; Kimovec dr. Fr.: Odgovori pri procesiji za praznik presv. Rešnjega Telesa, za mešani zbor, cena 1 Din; Kimovec dr. Fr.: Oče naš, 12 obhajalnih pesmi za mešani zbor, part. 20, glas po 6 Din; Kimovec dr. Fr.: Ribar Renatus, 21 pesmi našemu Gospodu za mešani zbor, part. 24 Din, glas po 8 dinarjev; Kimovec dr. Fr.: V zakramentu vse sladkosti, part. 20 Din, glas. 6 Din; Mav Al.: Blažena jutra, 12 obhajalnih pesmi za mešani zbor, 12 Din; Mihelič Al.: Kristusov Kralju! 6 obhajalnih pesmi za mešani zbor, 6 Din.

Prof. Silvo Breskvar:

Nevidne zvezde

Vsaka brezštevlnih stalnic, s katerimi se krasi nebo, je žareče solnce, ki bruhla silne množine svetlobe in gorkote v mrzlo tišino svetovnega prostora. Naj je zvezda za oko še tako neznamna, vedno moramo videti v njej velikansko ognjeno kroglo, plavajočo v vesolju brez kake podpore. Stalnice sijajo tedaj podobno kakor naše Sonce v lastni svetlobi in so zato samosvetla telesa.

Edina vez med nami in temi daljnimi svetovi so svetlobni žarki, ki jih pošiljajo v vseh smereh v vesolje. Svetloba se razširja z neznansko naglico. V eni sekundi preleti 300.000 km! Za pot od Sonca do Zemlje potrebuje že 8 minut. Vesolje pa je tako strahovito veliko, da rabi od stalnic desetletja, stoletja in tisočletja, preden dope v naše oko. Na teh nepojmljivo dolgih poteh se svetloba močno utruji. Velikanske reke luči, ki izvirajo iz zvezd, poplavlajo svetovni prostor in zato oslabo. Čim bolj je zvezda oddaljena, tem slabotnejši je žarek, ki nas doseže. Večina sonc pa je tako daleč proč, da naše oko zanje niti ne vel. Pomaga si z daljnogledom in s fotografirsko ploščo. Pa tudi tem sredstvom so odmerjene globine vesolja. Zvezdoslovci cenijo, da seže pogled najmočnejših daljnogledov kakih 150 milijonov svetlobnih let v svetovni prostor. Z drugimi besedami povedano, svetloba potuje od zvezd, ki jih komaj še zaznamo, 150 milijonov let, dokler je ne prestreže oko opazovalca. V teh silnih daljavah je še vse polno svetov, ki se z nejasnimi obrisi javljajo na fotografirski plošči. Zato ni mogoče dvomiti, da premore vesolje cela krda sonc, ki so izven območja naših gledalnih priprav. Ta sonca so v pravem pomenu besede nevidne zvezde.

Na nebu pa so tudi drugi svetovi, povsem različni od stalnic. To so tovariši Zemlje, ki z njo vred krožijo okoli Sonca. Njihovo število je kaj

skromno; z Zemljo vred jih je komaj osem. Imenujemo jih premičnice, ker so edine, ki se z lastnim gibanjem odklikujejo od drugih zvezd. Mimo teh velikih obkrožava Sonce še cel roj neznamnih premičnic, za katere pa se sedaj ne nemo. Zemlja in ostale premičnice so okrogla in temna telesa, ki sijajo v odbiti sončni svetlobi. Tudi Luna prejema svetlobo od Sonca. Vse te zvezde vidimo zato, ker jih obseva Sonce in ker so nam v primeri s stalnicami zelo, zelo blizu.

Ni dvoma, da so tudi v tistih daljavah, v katerih našim očem na tujca sonca, ugase, temne zvezde. Saj mora koncem koncev vsako sonce enkrat omagati, izgubiti svojo svetlobno silo. Iz žarečega sonca mora enkrat postati pač mrtva kepa snovi. Zvezdoslovci so mnenja, da je v vesolju število ugaslih zvezd veliko večje kakor število svetlih.

Na prvi pogled se nam zdi nemogoče doognati obstoj kake temne ali le malo svetle zvezde. Saj je ne vidimo ne v daljnogledih, ne na fotografirski plošči. Vendar nam poznavanje narave, njenih lastnosti in zakonov pomaga premagati to težkočo.

V dolgih stoletjih trgeda dela so spoznali zvezdoslovci, da je vesolje v več ozirih enotna zgradba. Iz svetlobe, ki jo zvezde oddajajo, so dognali enakost snovi v svetovnem prostoru. Zvezde so zgrajene iz enakih prvin kakor naša Zemlja. Pa ne samo to; tudi fizikalni zakoni, ki urejajo razmere na zvezdah, so povsod isti. Posebej moramo omeniti Newtonov zakon privlačnosti. Ta določuje gibanje slehernega telesa okoli Sonca. Vsak košček snovi v osončju se mu pokorava. Iz opazovanj sozvezdij pa sledi, da velja ta zakon tudi v drugih predelih vesolja. Sozvezdja so družine, sestavi dveh, treh ali več sonc, ki kažejo neko skupnost. Gibljejo se namreč eden okoli drugega ali boljše, okoli skupnega težišča. To gibanje pa je natančno tako, kakor ga terja zakon privlačnosti.

Privlačnost je vez, ki združuje zvezde. Vsaka zvezda vpliva na vse druge in obratno. Gibanje sleherne zvezde zavisi v bistvu od vseh ostalih.

Privlačnost med telesi je nezavista od stanja snovi; naj je snov žareča ali temna, trda ali tekoča, privlak je vedno isti, če se le množina snovi v telesu ne spremeni. Jasno nam je sedaj, da se morajo zvezde, ki jih ne vidimo, izdajati s svojim vplivom na vidne zvezde.

Zgodovina zvezdoslovja nudi precej primerov, ki nam pričajo, da so zvezdoslovci na ta način izsledili zvezde, katerih do tedaj še ni videlo oko. Eden najslavnjših dogodkov te vrste je odkritje novega uda našega osončja, premičnice Neptuna. Njegov najbližji sosed, Uran, je kazal v svojem gibanju neke motnje, neke nepravilnosti, ki nikakor niso bile v skladu z Newtonovim zakonom. O pravilnosti tega zakona ni bilo mogoče dvomiti, ker je bila že premnogokrat izpričana: Preostala je domneva, da moti pravilno gibanje Urana neka neznama in nevidna premičnica s svojo privlačnostjo. Dva moža, Francoz Leverrier in Anglež Adams, sta si napravila neverjetno težko nalogo, samo z računom na podlagi zakonov, ki urejajo gibanja svetovnih teles in iz Uranovih motenj določiti lego nezname premičnice na nebul Adams je pri svojih tovariših našel na nezaupanje in na gluha ušesa; Leverrierju pa je uspelo, da je nemiški zvezdoslovec Galle ikkal in tudi našel neznamno zvezdo prav blizu mesta, ki ga je bil izračunal. To odkritje pritevajo med največje zmagne ne samo zvezdoslovja, temveč prirodnih ved sploh.

Tudi izven meja našega osončja, daleč v svetovnem prostoru, so se zvezdoslovcem posrečila podobna odkritja. Stalnice namreč v resnici ne mirujejo, temveč se premikajo na nebu. Njihovi premiki pa so tako neznamni, da jih golo oko ne zapazi. Le z natančnimi merilnimi pripravami jih moremo odkriti in proučevati. Gibanja nekaterih stalnic, med njimi tudi Sirija in Prokiona, so očitovala nepravilnosti, iz katerih so sklepali na prisotnost »motečih« *zvezd, katere so v večini primerov tudi našli.*

Pa še na druge načine izdajajo nevidna sve-

tozna telesa svoj obstoj. Okoli nekaterih svetlih zvezd se gibljejo temna ali na pol ugasla telesa. Če gre njihova gibalna ravnina skozi naše oko, potem stopijo zdaj pa zdaj pred svetlo zvezdo ter nam odvzamejo del njene svetlobe. Zvezda mrkne ter nam sije v manjšem sijaju. O teh sozvezdijh pa prihodijo kaj več.

Zvezde v juniju. Vzdolž južnega obnebnika se vije Vodna kača. S svojim vzhodnim koncem meji na Skorpiona, ki se odklikuje s precejšnjim številom svetlih zvezd, med katerimi zavzema rdeči Antares prvo mesto. Sredina južnega neba pripada Devici s svetlim Klasmom. Zahodno od Klasa sveti rdeči Mars. Nad Devico plava Volar, čigar glavna zvezda Arkturus je tudi rdeče barve. Proti zahodu se nagiba Veliki lev s Kraljičem, na vzhodu pa vstaja Kačenošec s Kačo, nad njima pa Herkul. — Veliki voz je prejšnji mesec dosegel najvišjo lego na nebu, sedaj pa se že nagiba na večerno stran. Ob severnem obnebniku srečamo po vrsti od zahoda proti vzhodu: Dvojčka, Voznika, Perzeja, Kasiopejo, Laboda in prav nad vzhodiščem Orla z glasno zvezdo Atairom. Nad njim plava bela Vega v Liri.

Večerno nebo je ozaljšano na južni strani s tremi premičnicami, ki so vidne že v zgodnjem mraku. Na zahodu stoji najsvetlejša med njimi. To je Venera, ki sije sedaj kot Večernica. Rdeči Mars v Devici je na sredni južnega neba, belo-rumeni Jupiter se pa košati na vzhodu v ozvezdju Tehtnice, ki meji na Skorpiona. — Ized ostalih premičnic je Merkur neviden, Saturna pa zapazime šele zjutraj.

Dne 11. junija se sreča Luna z Marsom, 14. z Jupitrom in 22. s Saturnom. Zjutraj 22. t. m. doseže Sonce najvišjo lego na nebu. Tedaj je kres ali poletni solsticij; dan je najdaljši in noč najkrajša.

Za severne tečajne pokrajine in za severne predele Zemlje je 30. junija dolni sončni mrk.

Ljubljanske vesti:

Organizacija tujskega prometa

V sredo zvečer je polagal Tujskoprometni svet za mesto Ljubljano račun za leto 1934. Predsednik podžupan E. Jare je pozdravil novega banovinskega referenta g. Sotlerja ter g. dr. Dollnarja od radiofonske postaje in g. Kozlevčarja od Esperanto-kluba. Tajnik dr. Brilej je podal izšerno poročilo o delu v preteklem letu, pri čemer je posebej poudaril veliki moralni pomen festivala slovenskih narodnih noš, ki pa žal ni našel umevanja pri oblastih, tako da je občina dobila v ta namen sploh samo 8000 Din podpore, dočim je samo vozna po železnici za skupine znesla 70.000 dinarjev. V Ljubljano prihaja vsako leto vedno več domačih in inozemskih turistov v skupinah. Posebno zahvalo zasluži za svojo smotreno propagando Esperanto-klub. Za vodič ob evharističnem kongresu, ki se je skupaj z legitimacijo natisnil v 100.000 izvodih, je prispevala občina 10.000 Din. Velik uspeh smo dosegli z imenjavo »Kronika« z organizacijami in inozemstvu. Za bodočnost sta poleg akcij, ki so na dnevnem redu, nujna naprava orientacijske plošče na Gradu in nove vremenske hišice v Zvezdi. Razen tega se naj bi osnoval poseben prireditveni odbor za ljubljanski festival. Nujna je tudi izdaja novega Vodiča, ker bodo do sedanjih letos pošli.

G. Kozlevčar je poročal podrobneje o uspešni esperantski propagandi, ki je dosegla izredno zanimanje v mednarodnem svetu za Ljubljano, zlasti ker je TPS izdal že dva vodiča v esperantu.

Z URAN KREMO

MASIRANA KOZA POSTANE V DVEH URAH NA SOLNCU TEMNORJAVA, LEPA, GLADKA IN MLADA

○ Sv. maša za turiste in izletnike bo jutri in v ponedeljek v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob 4.15, pred odhodom gorenskega turistijskega vlaka.

○ Drugi evharistični križ na Golovcu. Tisk za prvem, o katerem smo poročali včeraj in ki velja za vsa šentjakobska župnija, je zrastle včeraj na Golovcu že drugi evharistični križ, ki je celo višji od prvega. Ta križ je visok 15 metrov ter je postavljen tik nad cerkvijo na Rakovniku na lepem griču. Za križ so žrtvovali stroške poleg salezijancev samih najbližji sosedje Rakovnika, to so gg. Kocjan, Borštnik, Rezar in Jelacnik. Danes bodo montirali na njem žarnice, da bo tudi ta križ slavnostno razsvetljen. Tok bo najbrže dela brezplačno mestna občina. V ponedeljek zvečer bo križ blagoslovil ravnatelj salezijanskega zavoda g. dr. Volčič. Pogled za Barja na Golovec, na katerem se bosta svetila dva ogromna križa, bo nekaj veličastnega. Šentpeterčani se tudi marljivo pripravljajo, da bodo na Golovcu, na ozemlju svoje fare postavili lasten križ.

○ Blagoslovitev evharističnega križa na Kolnikovem griču ob Dolenjski cesti za šentjakobsko faro bo jutri na binokostno nedeljo zvečer ob 8. Zbirališče je pred rakovniško cerkvijo, od tod se razvije procesija s svečkami h križu. Prav tako bo na binokostni ponedeljek ob 8 zvečer z istim sporedom blagoslovitev evh. križa na rakovniškem griču nad cerkvijo. Križ so poskrbeli možje iz rakovniške okolice. — Pri blagoslovlitvi obeh križev se bodo pobirali prispevki za kritje stroškov. — K blagoslovlitvi vabimo vse župljane barjanskega in šentjakobskega okraja.

○ Evharistični križ. K včerajšnjemu poročilu o evh. križu na Dolenjski cesti smo dobili tole pojasnilo: Škoda se nam zdi, če so bila imenovana že kaka imena, da niso mogla biti imenovana ven, ker so prav vsi prebivalci Dolenjske ceste po svojih močeh pripomogli, da se je postavil evh. križ, eni več, drugi manj, kolikor je pač kdo mogel. Toliko pa je le treba povedati, da je pobuda za to lepo misel dal g. Vinco Plevčak. In prav vsi ljudje z Dolenjske ceste so se te misli z veseljem poprijeli.

○ Oglasi za binokostno številko »Slovenec« se morejo sprejemati samo še danes dopoldne. V popoldanskih urah je mogoče oddati le še male oglase ter neodložljiva smrtna naznanila.

○ Birmance slika fotoatelj Staut, Ljubljana, Gledališka ulica 16, po znižanih cenah.

○ Za hojčepotni izlet v Velesovo, ki ga priredi 16. junija križanska moška kongregacija za svoje člane in njih prijatelje, se sprejemajo pri-

Solnce + kamila krema = zdrava, prekrasno zagorela polt

Zahtevajte izrecno le Kamila krema. Glavna zaloga za Ljubljano: »Venus«, pred pošto.

Kulturni obzornik

Stelè: Monumenta

VIII. Sv. Trije Kralji.

V osmem snopiču nam avtor podaja zbrano gradivo ikonografskega motiva sv. treh kraljev, kot se je upodabljalo v slovenskem slikarstvu. V zapadni umetnosti se je ta motiv razvil v več tipov, tako igriški, reprezentativni, historični, pri nas pride v poštev predvsem slednji, kakršen se je pač razvil pod vplivom srednjeveške socialne in kulturne atmosfere. V našem gradivu doživlji tri stopnje razvoja. Prva seže nazaj v XIV. stol., tu se je stariški igriški prizor preobrazil v motorični prizor kraljev konjenikov in spremstva, (Velemér, Gostče, Cadram, fig. 96) drugi, ki se razvije predvsem v drugi pol. XV. stol., pa ta historični spredov konjenikov lokalizira in ga številčno pomnoži. Pod vplivom dvorne (burgundske) umetnosti pa se dogajanje še bolj realizira z raznimi genetskim akcesoriji, tako loveci, kuharji i. t. d. (pri nas Mače, Krtina, Berm, fig. 102, 103). Tretjo stopnjo zastopa slika pri Sv. Primožu (ca. 1520), ki je stilno že renesančen produkt, ikonografsko pa obogati na realističnem in epskem elementu.

Montmartre v teku stoletij. Odbor pariških umetnikov, ki so pri publiku na dobrem glasu, pripravljajo retrospektivno prireditve »Montmatre v teku stoletij«. Prireditve se bo vršila na lieu mesta, to je na Montmartru, znamenitem pariškem griču in do nedavna središču vsega umetniškega življenja v Parizu. Na vrhu griča stoji na mogočnih terasah nova bazilika sv. Sreča, ki o njenih kupolah poje Oton Zupančič v pesmi Pogled na Montmartra. R. L.

G. Wester je akcijo za novo vremensko hišico in za ploščo na prsobranih na Gradu podčrtal kot nujno. Zbor je pozdravil tudi direktor Putnika g. Pintar.

Zanimivo je bilo poročilo g. Pipa o ureditvi statistike tujskega prometa. Po švicarskem vzgledu je mestni statistični urad izdelal uvid, ki je banska uprava odobrila in si jo osvojila za letoviške kraje v banovini ter izide v kratkem s tem bo statistična služba organizirana sporazumno z gostilničarskim združenjem in postavljena na zanesljivo bazo.

O prenočiščih v Ljubljani, hotelskih, privatnih in skupnih, je poročal g. ravnatelj Šibenik. Ljubljana v tem oziru napreduje od leta do leta.

Končno se je vršil razgovor o tem, kako poživiti Ljubljano v počitniških mesecih. Sklenilo se je sporazumno z radiofonsko postajo organizirati stalne promenadne koncerte godb in pevskih društev ob nedeljah dopoldan oz. ob sobotah zvečer, ki jih bo prenašal radio.

G. arhitekt Spinič je podal v svojem referatu misli, kako urediti slavnostno lice Ljubljane za izredne prilike, kakor bo n. pr. evharistični kongres, tako glede razsvetljave, kakor tudi glede okrasitve hiš.

Govorilo se je tudi o vodnikih za tuje, za katere se naj bi čimprej zopet vršil nov tečaj, in o praktični ureditvi nameravane nove izdaje vodiča.

glasila (kosilo in voz) do torka 11. t. m. zvečer pri vratarju križanskega samostana ali pa tudi pri upravi »Slovenec«.

○ Mestni socialni urad je zadnje dneve zopet v večji meri oblegan od raznih prošilcev. Blžajo se namreč binokosti in umevne so želje revežev, da bi se vsaj za praznike najedli. Prihajajo pa tudi matere, ki bi rade poslale otroke k birmi, pa prosijo za primerna oblačila. Mestni socialni urad pomaga, kolikor more, toda sredstva so letos kaj pičila, prošilcev pa velik!

○ Kino Kodeljevo igra danes »Carico Katarino« in »Na tekaški mejci«.

○ Brivnice in damsko-frizerski saloni bodo na binokostno nedeljo odprti od pol 8 do 12, na kar opozarjamo vse brivske mojstre, kakor tudi vse cenjeno občinstvo. — Združenje brivev in frizerjev v Ljubljani.

○ Dobro in poceni se oblečete pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

○ Dve avtomobilski nesreči. Včeraj popoldne so ljubljanski reševalci posredovali v dveh primerih avtomobilskih nesreč. 60-letnega podobarja g. Dragotina Hrovata iz Domžal je neki tovorni avto podrl na Marjinem trgu v Ljubljani. Hrovati si je zlomil levo nogo. — Še hujeje poškodbe pa ima 6-letni delavec sin Ivan Zabukovec iz vasi Selo pri Šmarju-Sap. Tega je neki osebni avto podrl, fantek si je zlomil obe nogi in dobil hude notranje poškodbe, tako da je njegovo tisanje smrtonosno.

○ Uboga bolnica prosi usmiljeno srce, da ji podari ležalni stol. Cenjeni naslov prosi uprava »Slovenec«.

Originalna reklama



Prinašamo sliko reklamnega voza električne cestne železnice. Ta voz, ki vozi te dni po vseh progah po mestu, tja do št. Vida, predstavlja ogromen zavoj Schichtovega terpeninovega mila.

Schichtovo terpeninovo milo je našim gospodinjam sicer že dolgo znano, kot najboljšje terpeninovo milo, vendar vzbuja ta reklama med občinstvom izredno pozornost. Vse postaja in gleda velikanski kos Schichtovega terpeninovega mila.

— Proti zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franz Josef grenčice. Odobr. od Min. soc. pol. in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Koncert pevskega zbora »Slavec«

Pevski zbor »Slavec« se nam je letos predstavil vdrugo pod vodstvom svojega silno ambicioznega pevovodje g. Rupnika. Koncert je bil posvečen spominu blagopokojnega Viteškega kralja in je bil uveden z državno himno in s Pachovo žalno skladbo »Dies irae«. Spored pa je zajel šest zborovskih a cappella skladb (Koporčev odelavlo Dalmatinove »O Jezu Christe«, Kogojev »Orele«, Koporčev »Pet pedu«, Mokranjčev »Osmi rukovet«, Behterov »Vjerna kavalir« in pa Liadova »Vozle rečke«). Nadalje dve orkestralni skladbi (Koporčev »Epilogo simphonico 9. X. 1934« in Gerbičeva 2. stavka iz G-dur simfonije). Končno pa se dve skladbi za zbor z orkestrom (Rupnikova »Zastava« in Rimsky-Korsakova »Slava«).

Kritično stališče, ki ga moremo zavzeti nasproti celotnemu učinku tega koncerta, nam pokaže mnogo priznanih vrednot in te so: izredno napeto in pozitivno delo zbora in pevovodje, pozornost do modernega ustvarjanja, naklonjenost našim vrednim, pa pri nas preziranim skladateljem. Zbor je na podlagi resnega dela svojo vrednoto dvignil. Vendar pa umetninam, ki jih je izdelal, še ni povsem kos. Zopet je treba poudariti že nekoč povedano, da je vsaka in zato tudi umetniška rast pogojena od zdravih in trdnih zastavljenih korenin. Stara, pa vedno veljavna resnica, da iz mazelga veliko raste, prihaja tudi tu v poštev. Naj bi zato dirigent s svojim zborom pričel pri malem. Trdim, da je skromen, pa do resne umetniške popolnosti izdelan koncerti neprimerno več vredni, kot taka velikopotezna prireditve (po snovi in prostoru), ki pa ne zmore vzdržati polnega umetniškega merila. Rekel sem, da je vrednot v tem, da zbor goji našo moderno umetnost. Res je. A predno je kaka umetniška skupnost zato polno sposobna, mora dokončno obvladati izrazno

Mariborske vesti:

Pohorske ceste

Ko se je v preteklem desetletju stopnjevalo vedno bolj zanimanje za tujski promet in se je tudi sam tujski promet vedno bolj in bolj večal, smo uvidevali vedno bolj, da je naša dežela navezana na tujski promet. Leto za letom prinaša ravno Sloveniji tujski promet lepe vsote. Zato pa se tudi vsi kraji Slovenije trudijo, kako bi pritegnili v svoj okoliš čim več tujeve. Ker pa tuji, posebno oni, ki pustijo v deželi večje vsote denarja, pridejo le v one kraje, kjer je dostop razmeroma lahek in ni zvezan s prevelikimi ovirami in preveliko izgubo časa, je tudi razumljiva velika skrb vseh letoviških krajev za čim boljše prometne zveze.

Sele po prevratu smo spoznali tudi veliko zanimanje tujeve za naše Pohorje, šele po prevratu smo sami spoznali, da je Pohorje kakor ustvarjeno za celo vrsto letoviških postojank. Ta letovišča naj bi se razvila na vrhovih Pohorja, pa tudi na obronkih Pohorja, zlasti pa v Dravski dolini. Ko smo prišli do tega spoznanja, je tudi nastal načrt za vzpenjačo na Pohorje. Ta vzpenjača bi bila danes najbrže že uresničena, če ne bi prišla velika gospodarska kriza, z njo veliko pomanjkanje golovine in če ne bi prenehalo delovanje oblastnih samouprav. V tistem času so nastali tudi načrti za naše pohorske ceste. Najvažnejša teh cest je golovo transverzalna cesta, ki naj bi vezala Maribor iz Hoč s Slovenigradom. Ta cesta je zgrajena že skoraj do Pohorskega doma, četudi delo zelo počasi napreduje. Gruga cesta se gradi iz Ruš proti Sv. Arehu, je pa zgrajena le še samo mali del. Cesto gradijo tudi iz Frama na Koprivnik. Obstoja

Ob priliki birme se fotografirajte samo pri

J. Škorjanc-u

atelje za moderno fotografijo

Gregorčičeva ulica 20

ker vam nudijo največje ugodnosti, med drugimi tudi brezplačno avto-vožnjo do ateljeja in nazaj ter prvorazredno izdelavo slik za nizke cene.

○ 70 letnice je slavil te dni predsednik nadzorstva nabavljalne zadruge drž. uslužbenec v Mariboru Anton Ogorelec, nadučitelj v p. Rojen je bil v Pišceh pri Brežicah. Služboval je na raznih krajih, zadnjeje pa celih 23 let pri Sv. Barbari v Halozah, kjer ga radi njegovega narodnega in gospodarskega dela še sedaj vsi poglašajo. Vse svoje otroke je vzgojil izredno skrbno, vsi so dobro preskrbljeni, v Mariboru živi hčerka Anica, ki je poročena z Jožetom Gorupom, vodjem magistratske pisarne. Jubilatnu naše iskrene čestitke!

○ Mladina iz Slovenske krajine na izletu. Iz obmejnega Dobrovnika je napravila žolška deca, 33 po številu, izlet po Sloveniji. Tri dni so si ogledovali otroci slovenske kraje od svoje domače zemlje pa do podnožja Triglava. Največ so se mudili v Ljubljani, kjer so si ogledali velesejem, nato pa našo lepo Gorensko z Bledom. V Ljubljani so sprejeli izletnike dijaki in dijakinje učiteljske šole, tu so dobili otroci tudi lep prispevek za hrano in prenočišče. Izredno veseli in zadovoljni so se vrnil nazaj v domači kraj. Taki izleti so zelo važni za naše obmejno prebivalstvo in bi jih bilo zelo priporočljivo prirediti čim več, da otroci spoznajo svojo domovino.

○ Napredovanje. Načelnik mestnega električnega podjetja Uršič je napredoval v višjo položajno skupino po službeni pragmatiki.

○ Koncert mariborske Glasbene Matice bo v nedeljo v Crni in Mežici pri Prevaljah. Dirigiral bo Marjan Kozina.

○ Nevarnost požara. V Lekarniški ulici bi v četrtek popoldne vsled nepravilnosti skoraj nastal velik požar. V tej ulici št. 7 ima svojo prekajevalnico mesar Mihael Trček. V četrtek popoldne je mesar odšel od doma, pustil pa je ogenj brez nadzorstva, sušil je namreč meso. Med njegovo odsotnostjo pa se je vsled prevelike vročine vnela mast sušilnega se svinjskega mesa, katerega je bilo okrog 100 kg. Sosednji stanovalci so zapazili dim in poklicali gasilce, ki so vlomili v prekajevalnico in po kratkem času ogenj zadušili. Škoda znaša 1200 Din. Posledice požara bi bile lahko nedogledne, ako ne bi pravočasno ognja opazili.

○ Mariborski »sport« za binokosti. V korist blagajne LNP se bo vršil turnir vseh mariborskih nogometnih klubov. V nedeljo nastopi moštvo SK Železničarja proti SK Rapidu in SK Svoboda proti ISSK Mariboru. V ponedeljek pa nastopi prvi par premaganec od nedelje in drugi par zmagovalcev od nedelje. Tekme se prično ob 15.30 na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu. — Razen nogometla izvede SK Rapid v soboto, nedeljo in ponedeljek nacionalno prvenstvo dravske banovine v tenisu. Pri turnirju sodelujejo najboljši igralci dravske banovine iz Ljubljane, Celja, Ptuj, Murske Sobote, Maribora, Kamnika, Novega mesta itd.

○ Za zamudne terjatve bo zaračunavala odslej naprej uprava MP običajne zamudne obresti.

○ Plavalne tekme za državno prvenstvo priredi v okvirju Mariborskega tedna na Maribor-

že cesta iz Slov. Bistrice k Sv. Martinu na Pohorju in gradijo iz druge strani cesto iz Ribnice na Pohorju do Ribniške ceste. Tako imamo veliko številno, cel neizdelan sistem cest, ki naj bi vse vodile do letovišča na vrhovih Pohorja in naj bi istočasno tudi pocenile spravljanje lesa v dolino.

Kakor moramo odobravati gradbo vseh teh cest, četudi bi želeli malo več sistema pri delu za izgraditev teh cest, vendar bi bile važne tudi zveze, ki vodijo v podnožje Pohorja. Če dovoz do Pohorja niso izdelani, kako naj propagiramo ceste na Pohorje. Za danes omenjamo samo en sam slučaj. V neposredni bližini Maribora so letoviški kraji Ruše, Fala, Sv. Lovrenc na Pohorju, Marija Puščava. Zlasti zadnje imenovani kraji pa so skoraj odrezani od sveta, če Drava le malo naraste, kar se zgodi redno spomladi, ko kopni sneg in vedno ob večjem deževju v poletju ali jeseni. Takrat ne sme brod pri Sv. Lovrencu preko narasle Drave, cesta iz Ruš naprej proti Fali, čez Jodi do Marije v Puščavi in v Sv. Lovrenc pa je popolnoma nemogoča za vsak večji, zlasti pa avtomobilski promet. Zato naj bi se občinski odbori, tujsko-prometna društva, okrajni cestni odbori v vsem delu od Brezna in Ribnice navzdol do Maribora, zlasti oni na desnem bregu Drave zavzeli za to, da se zgradi čimprej cesta na desnem bregu Drave od Ruš naprej. To zahtevajo naj ponavljajo vedno in povsod, saj jim bo prinesla ta cesta znatno povečanje tujskega prometa, bo jih približalo gospodarskim središčem, s tem bodo pa tudi vsi proizvozi v teh krajih dobili večjo vrednost.

skem otoku SSK Maraton. Na seji upravnega odbora MP je bilo sklenjeno, da bo uprava MP prispevala za te tekme 15.000 Din.

○ Obrtniki konjaške stroke iz vse Slovenije so zborovali v Mariboru. Občnega zborovanja, katero je vodil predsednik Matej Joras, se je udeležilo 23 članov. Iz poročil je bila razvidna velika delavnost odbora, ki se je pritoževal nad tem, da se občine in živinozdravniki premalo ozirajo na pritožbe posameznih članov. Tudi pravilnik za konjaško službo, ki leži že nekaj let izdelan, še ni potrjen, četudi je zelo važen iz javno-higijenskih razlogov, ureditve pogodb z občinami in radi možnosti stroga izvajanja predpisov o odstranjevanju poginulih živali. Ko je podal zastopnik okrožnega odbora ljubljanskega Novak nekatera stvarna pojasnila, je bil lepo uspeši občni zbor zaključen.

○ Dve nesreči. 32 letnemu delavcu A. Kurniku iz Bresterne je poškodovala cirkularka levo roko. — Poštne služitelju J. Cepetu so se pa pri nesrečnem padcu poškodovale precej močno rebra na desni strani. Oba se zdravita v bolnišnici.

○ Vinotoč Curk, Vinarje, otvorjen!

○ Godba v parku. Na binokostni ponedeljek igra v parku od 11—12 vojaška godba pod vodstvom kapelnika Svoboda.

○ Levo nogo si je zlomila 15 letna šiviljska vajenka Jožica Lorbek iz Kopalniške ulice, ko je doma padla.

○ Hiši napradaj. Upravni odbor MP je zgradil v Dalmatinovi ulici iz materiala porušene Turške hiše dve enostanovanjski hiši. Na seji upravnega odbora je bilo sklenjeno, da se ti dve hiši, ki sta cenjeni vsaka na 100.000 Din, prodata.

○ Vrnil se je pekovski vajenec Roland Veselj, o katerem smo včeraj poročali, da je pobegnil od svojega mojstra v Ptuj. Zatrjuje, da kolesa, s katerim se je vozil po Mariboru ni ukradel, ampak si ga je izposodil.

Ob priliki birme se fotografirajte samo pri

I. ŠKORJANCU

atelje za moderno fotografijo

Gregorčičeva ulica 20

ker vam nudijo največje ugodnosti, med drugimi tudi brezplačno avto-vožnjo do ateljeja in nazaj ter prvorazredno izdelavo slik za nizke cene

Kamnik

Udeležencev za evharistični kongres se je do sedaj prijavilo okrog 400, kar je vsekakor še malo. Vstopnice in znaki za kongres se dobe za 5, oz. 6 Din v župniščih in kaplaniji.

Dan prvega svetega obhajila so imeli dečki v četrtek v samostanski cerkvi. G. p. Karol je z velikodušno pomočjo nekaterih odličnih kamniških dam pripravil nedolžnim dušam prvoobhajancev res zlati dan. — Za deklice pa bo prvoobhajalna slovesnost na praznik sv. Trojice, 16. junija, v župni cerkvi na Suti in pol 8.

»Vrtnice«, junjska pobožnost v čast Srcu Jezusovemu, in kot priprava na evharistični kongres, se vrši vsak dan ob 5.45 zjutraj v župni cerkvi.

V petek, 7. junija, je poročal »Slovenec«, da so Kamničani zbrali za spomenik padlim vojakom 5 tisoč dinarjev. Zbrali pa so v resnici 15.000 Din.

Slovenski razstavljajo v Zagrebu. Za nedeljo nameravajo otvoritev slovenske umetnostne razstave v Umetniškem paviljonu na Zrinjevcu v Zagrebu, kjer razstavlja skupina »Slovenski lik«, slikarji: France Kralj, Fran S. Stiplošek, Drago in Nande Vidmar svoja najzbranejša dela, je bilo zaradi podaljšanja razstave zagrebških umetnikov, nujno potrebno preložit. Ker so šle našim umetnikom pristojne, zlasti mestne, finančne in trošarinske oblasti izredno na roko, je bilo aranžiranje razstave že sinoči končano in v znak prireditve je zaplapolala pred Umetniškim paviljonom zastava. Razstava, ki zavzema vse razstavne prostore Umetniškega paviljona, je aranžirana tako, da zavzemajo srednji trakt grafike Frana S. Stiploškega in risbe ter plastike Franceta Kralja, desnega zelo učinkovita kolekcija oljnatih slik bratov Vidmarjev, levega pa oljne slike Franceta Kralja in Stiploškega. — Razstava je odprta dnevno od 8—12 in od 2—6.

»Pevce« je danes ostal edina glasbena revija za posvetno glasbo (»Zbor«) obetajo novo izhajanje, in si v urejevanju Matije Tomca skuša čim bolj utreti pot v slovensko inovost. Prva letošnja številka prinaša več zanimivih člankov, raznim zborom pa material za reprodukcijo v nekaj narodnih pesmih, ki jih je priredil France Marolt in poleg tega v Tomčevih »Svatskih pesmih« narodne motivike. »Pevca« pripravljamo vsem pevskim zborom, pa tudi posameznikom, ki se zanimajo za sloven. glasbo

Mestrovjeva razstava v Berlinu Dne 1. junija se bo otvorila v Berlinu v vnanjih prostorih Reichstaga razstava Mestrovjevih del, ki je bila doslej v Münchenu. Skupno bo zbranih okrog 60 kiparskih del ter vrsta risb. Pokrovitelj razstave je pruski ministrski predsednik in poveljnik letalstva general Göring.

Naše vinogradništvo in vinarско društvo

V soboto, dne 1. junija, se je vršil v Ormožu občni zbor vinarškega društva za dravsko banovino s sedežem v Mariboru. Naslednji dan je bil ravnotam kongres vinarkega društva. Na tem kongresu so bile med drugimi sprejete razne resolucije, od katerih se ponavljajo nekatere že več let, v Sloveniji je okrog 25.000 vinogradnikov, plačujočih članov vinarkega društva, pa je bilo lanske leto nekaj nad 35. To je dokaz, da se vinogradniki premalo zanimajo za svoje strokovno društvo, je pa to tudi dokaz, da najbrž pri društvu samem ni vse tako, da bi čutili vinogradniki kot svojo dolžnost, da so člani tega društva. Saj ima sorodno sadjarstvo in vrtnarsko društvo, ki je imelo en teden prej svoj občni zbor v Celju, nad 8000 članov.

Po pravilih so člani širšega odbora vinarkega društva tudi virilisti, katerih je 7. Najbrž ni nobenega društva več in nobene ustanove več, kjer bi živeli še virilisti. Poveod je tako, da je v odboru tisti, ki ga člani hočejo, ki ga torej izvolijo na občnem zboru društva. Vsi virilisti so seveda nevinogradniki, četudi so mogoče drugače dobri strokovnjaki. S tem se mora društvo najpo birokratizirati in to gotovo ni v dobro društva. Zato tudi za občni zbor ni bilo pravega zanimanja in se ga je udeležilo komaj 50 ljudi, med katerimi najbrž ni bilo niti 30 takih, katerih glavni poklic in dohodek bi bil v vinogradništvu. Zdi se nam, da je bilo na občnem zboru premalo res kmečkega duha in razpoloženja.

Članarina pri vinarškem društvu je razmeroma visoka in je komaj v skladu s koristmi, ki jih imajo člani od društva, če primerjamo to članarino in koristi, ki jih imajo za tako članarino člani drugih društev.

Prav gotovo ni v korist vinarkega društva in še manj ugodno vpliva na število članov to, da društvo nima svojega lastnega glasila. Sicer so se ravno nekateri, ki so danes odločili pri vinarškem društvu, zavzemali pred leti za skupno glasilo vseh kmetovalcev Slovenije ali kakor so takrat

rekli dravske banovine. Danes so gotovo tudi ti prišli do prepričanja, da ni imelo slovensko kmetijstvo od takratnega združevanja in poenotenja strokovnih časopisov prav nobene koristi. Samostojnost sta obdržali takrat glasila sadjarkega in čebelarkega društva in zdi se nam, da prav gotovo ne v škodo društev. Tudi »Kmetovalci«, ki je prevzel takrat vlogo enotnega lista, ni napredoval; saj znaša izguba, ki jo ima »Kmetovalci« v lanskem letu preko 100.000 Din. Posledica tega bo, da ne more več izhajati »Kmetovalci« dvakrat na mesec, ampak samo enkrat. V tem listu ima vinarško društvo zelo skromno določen prostor za strokovne članke iz vinarstva. Seveda to ozko odmerjeni prostor ne more zadostovati in vsebina še manj zadovoljiti naročnike. To je gotovo tudi eden razlogov za malo zanimanje vinogradnikov za vinarško društvo. Zato bodo morali na vsak način pri odboru vinarkega društva misliti na to, kako bi čimprej prišli do svojega glasila. Sicer bodo gotovo spet nekateri rekli, da je to cepljenje sil, vendar pa bo resnica, da taka cepitev ni škodljiva.

Vinogradništvo je v 16 okrajih Slovenije za kmetovalce velikega pomena, v več okrajih pa je naravnost življenjske važnosti. Zato ne more biti vseeno, kako in če dosegaajo kmetovalci pogoje za svoj obstoj. Gotovo je, da jih mora v tem boju za obojot podpirati njih strokovno društvo. Če pa društvo samo nima nikakega razmaha in komaj zivitari, je gotovo, da ne more mnogo napraviti za vinogradnike. Besede tu ne zadostujejo, pa naj bodo še tako lepo izrečene. Morala bi slediti dejstva. Na občnem zboru v Ormožu je bil z malo večino izvoljen stari odbor. Ze ta mala večina bi morala dati misliti odboru, da nekaj ni prav, da ni vse tako sijajno. Zato bi svetlovali odboru, da resno preišči o pozitivni delovanju društva in podružnic ter o izpremembi pravil, tako da bo društvo dobilo res obeležje kmetško-strokovnega društva.

Celje

Fantovski praznik v Vojniku

Na binkoštni ponedeljek bo pri Sv. Tomažu nad Vojnikom proslava fantovskega dne. Spored proslave je naslednji: Ob 8.30 zbirališče v vojniški cerkvi; ob 9.30 skupna procesija z godbo in fantovskimi praproci k Sv. Tomažu. Ob 10 slovesno sv. opravilo za fanta na prostem. Slovesnost bo vodil g. dr. Ivan Zagar, stolni kanonik iz Maribora. Po zaključni slovesni proslavi skupen odhod z godbo nazaj v Vojnik. Fantje, pridite vsi iz vse dekanije in iz sosednjih župnij! Agitirajte od fanta do fanta, da pridejo vsi brez izjeme na skupni fantovski praznik!

• Dodatek k poročilu v »Slovencu« z dne 4. junija smo prejeli iz vrst naših naročnikov še sledeči dopis: Naknadno k poročilu v Vašem listu od 4. junija o 20 letnici vrle pevke sporočamo, da gdca Rozzi Bervarjevi ni edina pevka na farnem koru, kakor je 20 let prepeva. Resnici na ljubo moramo povedati, da je na koru cerkve sv. Danijela še več pevk, ki sodelujejo pri petju že nad 20 let in so tudi zanesljive in požrtvovalne pevke v vsakem oziru. Pisec novice ni pel in tudi omenjena gospodična ni bila takrat na koru. Na orglah je pa skozi cel mesec maj izborni spremljal petje g. Filip Križnik. — Uredništvo »Slovenca« izjavlja, da dopisa, ki je bil objavljen v »Slovencu« dne 4. junija o tej stvari, ni prejel od svojega stalnega celjskega dopisnika.

• Cvetlični dan Rdečega križa, Okrajni odbor RK v Celju bo priredil cvetlični dan v nedeljo, dne 16. junija.

• Veselaše vaje na Savinji. Ob priliki proslave Jadranskih dni so bile na dnevnem redu tudi veselaše vaje na Savinji, katere so pa zaradi narasle vode takrat odpadle, kakor tudi z njimi združen promenadni koncert. Odbor JS sedaj sporoča, da bodo veselaše vaje in promenadni koncert v nedeljo, dne 16. junija.

• Kača ga je picila. 41 letnega hlapca Pistotnika Antona iz Prosvinika pri Vrskem je picila kača v levo roko. Zdravi se v celjski bolnišnici.

• Tatvina v Cretu. G. Pocaaji Ivanu, lastniku valjenskega mlina v Cretu, je bilo v noči na 7. junij ukradeno iz gospodarskega poslopja moško kolo in vozna plahta, v skupni vrednosti 1400 Din.

Št. Vid nad Ljubljano

Akademija Podmladkov JS in RK na meščanski šoli. Pomaška JS in RK sta priredila v nedeljo, dne 2. junija, svoje vsakoletno, krasno uspelo akademijo, ki je privabila v veliko dvorano v Cerkevemu domu naravnost ogromno število občinstva, da je bila nabito polna do zadnjega kotička. Učenke in učenci so vzorno izvajali dve zborni igri (Lovrenčičevo »Našo zgodovino« in Župančičevo »Zeljbarstvo«), dalje Gradnikovo »Begunec« v obliki dramatičnega prizora in Pečjakovo dvo-dejanko »študent Ivan«. Obe zadnji točki slikata prizore iz našega najbolj žalostnega časa, ko smo izgubili prelepa kosa naše zemlje — Goriško in Koroško. Ob pretresljivih slikah na odrju je mladinski zbor v dvorani zapel pesmi »Soča, Soča, tuga naša« — in koroško narodno »Gor čez jezero«. Telovadne točke so bile štiri, in sicer so izvajali dečki dve težki simbolični vaji »Mladi stražarji« in »Pozdrav Adrijici«, deklice pa dve rajalni vaji »O, moj preljubi, dragi dom« in »Pomlad«, ki sta bili v spreminjajoči se luči posebno lepo in brezhibno izvajani. Prelepa je bila živa slika »Na grobu kralja Aleksandra«, ko so se učenci in učenke z lučkami v rokah, z recitacijami in molitvijo poklonili ob plamenu, ki je plapolal iz gorke, blagopokojnega viteškemu vladarju. — Slikovit je bil prizor, ko je zastopnik občinskega odbora JS slovesno izročil novo zastavo, ki je bila že blagoslovljena pri razvijanju zastav v Ljubljani, v varstvo Pomaškega, botrica ga. Omeje pa je pripela napoj svilen trak, kakor ji je mladina izročila lep šopek nageljnov. Nato se je vršil koncert mladinskega zbora »Jadranski stražarji«, ki je odpel 10 pesmi (Adamiča, Bravničarja, Odaka, Preglaja, Premrla, Tomca in Vrhovskega). Zbor je intonačno in ritmično na višku in je prav gotovo eden prvih v državi. Pevodavja je dosegel, kar je sploh mogoče doseči od mladinskega zbora. Veselje je poslušati in gledati otroke, ko ti s smehom na licih pojo najtežje pesmi. Kakor slišimo, namerava prirediti zbor pevsko turnejo ob naši jadranski obali. Prav bi bilo, da bi šli merodajni krogi odličnemu zboru na roko. K uspehi akademiji je pripomogel tudi tukajšnji župni urad, ki je dal velikodušno šoli brezplačno na razpolago dvorano in oder.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 8. junij: 12.00 Od polnoč do dveh odprt bo naš meh za petje, godbo in smehi (plošče 12.45 Poročila, vreme 13.00 Cas, obvestila 13.15 Od polnoč do dveh odprt bo naš meh za petje, godbo in smehi (plošče) 14.00 Vreme, spored, 18.00 Rezervirano za prenos s veseljama 18.40 Cas, poročila, vreme, spored, obvestila 19.00 Zunanji politični pregled (dr. Jug) 19.30 Nac. ura 20.00 Pa tam pod Tivoli se ringelšpil vrtili (Odmevi od vseh strani za veselo, poskočne ljudi. Orkester zaprosi, plošče za ples in družo za smeh skrbi. Prepevajo fanje z vasi, harmonika okroglo drobi, veseli bodimo 50 ml, pa vsi, prav vsi!) vmes okrog 21.30 Cas, poročila, spored.

Drugi programi

Sobota, 8. junija: Belgrad: 20.00 Romunski večer: literatura, pesmi, skladbe, itd. 22.20 Orkester kraljeve garde 23.00 Romunske pesmi in plesi — Zagreb: 20.30 Vokalni koncert 21.00 Igra — Dunaj: 17.00 Godba na pihala 19.35 Plošče po želja 19.40 Kabaretna plošče 20.20 Popularna opera in opereta 22.20 Sinfonični koncert 24.00 Jazz — Budimpešta: 19.40 Koncert 21.30 Ciganška glasba 22.30 Vojaska godba 23.20 Jazz — Milan-Trst: 17.45 Plesna glasba 20.35 Prenos operete — Rim-Bari 17.10 Koncert 20.55 Ljubavni napitek, opera, Donizetti — Praga: 19.30 Zabavna glasba 20.00 Majska proslava v gorah 20.45 Opereta, 22.45 Vesel večerni koncert — Bratislava: 20.15 Violinska glasba — Varšava: 20.00 Violinska glasba in petje 21.30 Klavirski koncert 22.00 Plošče 23.05 Orkestralna glasba — Berlin: 20.10 Iz francoskih, italijanskih in nemških oper. — Königsberg: 19.30 Orkestralna glasba 20.10 Kdo hoče k vojakom, vesel večer — Hamburg: 19.00 Glasba iz 16. stoletja 20.10 Lipka — Vratilava: 19.15 Nemška pesem 20.10 Vesela igra. — Lipsko: 19.00 Hamburg 20.30 Postiljon iz Longjumeauja, opereta, Adam. — Köln: 19.00 Schumannove skladbe 20.10 Berlin 21.00 Veseloligra — Frankfurt: 19.00 Koračnice 20.15 Pester večer — Stuttgart: 19.15 Ribička ura 20.15 Vesel večer — Monako: 19.05 Komorna glasba 20.10 Berlin — Zürich: 20.00 Igra v dialektu 21.10 Violinska glasba 21.40 Neznane pesmi iz Goethejevih časov — Strassburg: 20.45 Orkestralni koncert 22.30 Plesna glasba.

Cerkveni vestnik

Cerkve sv. Jožefa, Jutri, na binkoštno nedeljo ob osemih zjutraj sv. maša; izjava se: Misa festivala v D. zložil J. Gloger, graduale: Emitte Spiritum tuum in sekenca Veni sancte Spiritus, zložil P. Griesbacher; po ofertoriju Veni sancte Spiritus, zložil V. Capek. Cerkve M. B. v Križankah, Jutri, na binkoštno nedeljo ob 10.30 slovesna sv. maša; izjava se: Misa dominicalis II., zložil Jos. Gruber, graduale: Emitte Spiritum tuum in sekenca Veni sancte Spiritus, zložil P. Griesbacher; po ofertoriju: Veni Creator Spiritus, zložil A. Foerster.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zljutra na prazen želodec kozarec naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935

Koledar

Sobota, dne 8. junija: Medard, škof; Pacifik; Viljem.

Novi grobovi

† Na Vel. Bukovici pri Slov. Bistrici je umrl zamožni rojak upko. župnik g. Josip Volk. Rojen 1832 in v mašnika posvečen 1907, je v mlajših letih deloval z verno na dušnopastirskem in prosvetnem polju, dokler ga ni huda živčna bolezen prisilila k popolnemu mirovanju. R. l. p!

Osebnosti

— Promocija. Za doktorja vsega zdravilstva je bil promoviran na češki univerzi v Pragi g. Polde Breznica iz Loke pri Zidanem mostu. Čestitamo! — Spremembe v sodnopisarski službi. V višjo skupino so napredovali: Gabrijela Skubičeva, zvanjska pri okr. sodišču v Ljubljani; Ivan Pavlin, paznik-zvaničnik v Novem mestu, in Ludvik Bergant, paznik-zvaničnik v Mariboru; nadalje so napredovali služitelji: Ciril Gerjol, ki je hkratu premeščen iz Cerknice na Vrhniko, Anton Knez v Laškem, Ivan Burja v Ložu, Anton Arih v Marenbergu in Ivan Kapitler v Kranjski gori. — Dalje so imenovani: dnevničar-služitelj v Novem mestu Leopold Grošelj za služitelja v Cerknici, dnevničar-služitelj Fran Gregorin v Mariboru za služitelja v Slov. Bistrici, dnevničar-služitelj na Vrhniki Anton Fink za služitelja v Ptuj, Gabriel Pirc v Prevalju za služitelja v Murski Soboti, Stanko Trampuž za služitelja pri apelacijskem sodišču v Ljubljani, bivši občinski delovodja v Velikih Laščah Josip Šuštar za dnevničarja-služitelja pri okr. sodišču v Novem mestu, vojni invalid v Prevalju Ignac Urbančič za dnevničarja-služitelja v Prevalju, bivši služitelj v splošni ljubljanski bolnišnici Martin Jerenko za dnevničarja-služitelja v Mariboru, služitelj dnevničar v Zdravstvenem domu v Murski Soboti za dnevničarja-služitelja pri okrožnem sodišču istotam. — Premeščena sta služitelja: Marko Volavnik iz Slov. Bistrice k okr. sodišču v Celje, in Mihael Grobovšek iz Murske Sobotne v Ptuj.

Ostale vesti

— Aljažev klub sporoča, da bo na binkoštno nedeljo sv. maša ob 10 v Kamniški Bistrici, nakar se izletniki v Kamniško Bistrico opozarjajo in vljudno vabijo, da se službe božje udeleže. — Ne odlašajte. Že od novembra 1934 traja zbiranje prispevkov za spomenik viteškemu kralju Aleksandru I. Zednitetju. Zbiranje mora biti smoteno, t. j. vesti mora k zaključku. Mnogo je še takih, ki s svojimi prispevki čakajo. Oklevanje mora nehati. Družbe, posameznike in društva vabi torej Odbor za postavitve spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zednitetju v Ljubljani, naj nemudoma nakažejo po svojih močeh prispevek k stroškom za postavitve spomenika blagopokojnemu vladarju. — Slovenska Matica v Ljubljani sklicuje na dan 17. junija t. l. ob 18 v svojih društvenih prostorih (Kongresni trg 7) izredni občni zbor. Dnevni red: sklepanje o redni letni podpori bodoči Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani. Vabimo vse društvenike, da se izrednega obnegega zbora udeleže. — Odbor SM.

— Banovinska kmetijska šola Sv. Jurij pri Celju začne novo šolsko leto 1935-36, ki traja 11 in pol meseca, 15. sept. Prošnje za sprejem, navoljene na upravo šole, naj se vpošljejo do 1. avgusta. Prošnji, ki naj bo kolkovana z 5 Din, se priloži: domovnico, kretni list, navrstveno in zadnje šolsko sprčitvalo in obvezo staršev (kolek 2 Din), da bodo krili stroške šolanja, v kolikor odpadejo na nje. Vsi, ki žele banovinsko podporo, naj prilože ali »Uverjenje« davčne uprave o višini davkov in posestva, ali pa v prošnji navedejo sami velikost posestva in višino davkov ter to predsednik občine potrdi, ozir. prošnjo priporoči. Oni, ki žele tudi podporo okr. kmetijskega odbora, naj se osebno ali pismeno obrnejo s prošnjo nanj. Oskrbtnina znaša mesečno 300 Din ter bo prispevala kraljevska banka uprava po gospodarskem stanju staršev za vsakega gojenca povprečno polovico. Sprejemalo se bo v prvi vrsti kmetijske sinove, za katere se predvideva, da bodo ostali na kmetijah kot bodoči gospodarji, zato more kr. banka uprava in okr. kmetijski odbor zahtevati od onih, ki vstopijo potem v službe, povrnitev dodeljenih podpor. Prošnje morajo biti telesno in duševno zdravi, dovolj

razviti in nad 16 let stari ter imeti veselje do kmetijskega študija. — Naprošajo se bivši absolventi, g. učitelji in g. duhovniki ter vse organizacije, da sodelujejo, da gredo od povsod najboljši kmečki fantje v šolo. — Uprava.

— Semenji v št. Vidu pri Grobelnem, Živinski, konjski in kramarski sejmi bi se imeli vršiti v ponedeljek, t. j. 17. t. m. Ker pa je ta dan tudi torek, 18. t. m. Kupci in prodajalci, pridite v torek, 18. t. m. Kupci in prodajalci, prignite v obilnem številu, da bo kupčija bolj živahna. Vstop v sejnišče je prost za živino!

— Sarajevski »Cankar« v Kakanju. Te dni je okoli 30 slovenskih pevcev iz Sarajeva, ki so združeni v pevskem društvu »Cankar«, gostovali v Kakanju, znanem rudarskem mestu, kjer je zaposlenih tudi mnogo Slovencev. »Cankar« je zapel nad grobom Mate Kneževića dve žalostinki, nato pa je priredil zvečer v dvorani izvrstno obiskan koncert, na katerega program so bile same slovenske pesmi. Bile so tudi na vrsti razne deklamacije. Po koncertu se je razvila prijetna zabava, pri kateri je sodeloval »Cankarjev« jazz. Kakanjsko občinstvo je nagradilo »Cankarjeve« pevce z dolgotrajnim aplavzom. Bosanski listi priznavajo odlično kvaliteto tega slovenskega zbora.

— Obrtniški kongres. O binkoštni bo imela Zveza hrvatskih obrtnikov svoj velik kongres v Virovitici, na katerega je povabila predstavnike obrtniških organizacij iz vse države.

— Velika kmetijska bitka pri Banjaluki. V vasi Brestovcu pri Banjaluki je prišlo te dni do velikega in krvavega pretepa med kmeti. Dne 5. jun. je namreč v tej vasi bila tradicionalna proslava, na katero je prišlo mnogo kmetov iz okoliških vasi. Brata Stevo in Bogdan Veklič sta se napila žganja, nato pa se sprla z brati Ignaca Kuroviča, ki je bil pred letom dni glavni junak te proslave. Kurovičič so se zavzeli za svojega brata, ki sta ga Vekliča zalila. Tako je nastal prepri, v katerega se je vmešalo okoli 150 kmetov. Kmetje so se borili z revolverji, s kamenjem, z noži. Pretep je bil kar vseprek, da nihče ni vedel, kdo koga tolče. Prišla je četa orožnikov, ki je z največjo težavo napravila mir. Bojišče je bilo vse krvavo. Na tleh je ležalo okoli 70 deloma lažje, deloma težje ranjenih kmetov. V nekem jarku je ležal mrtev Bogdan Veklič, ki ga je najbrže zabodel do smrti Savo Kurovič. Tudi lani je prišlo na isti dan v Brestovcu do velikega pretepa in je bilo lani ranjenih 40 kmetov, letos pa kar 70. Zato se oblasti sklenile, da ne bodo več dovolile te proslave.

— Drž. dvorazredna trgovska šola v Ljubljani sporoča na razna došla vprašanja, da se vrši vpisovanje za šolsko leto 1935-36 dne 1., 2. in 3. sept. 1935. V I. razred se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili nižjo srednjo šolo z nižjim tečajnim izpitom, ali meščansko šolo z završnim izpitom. Prednost bodo imeli sinovi in hčere trgovcev, obrtnikov in industričev, ki po dovršeni šoli ostanejo v domačem podjetju. K vpisovanju je treba prineseti: rojstni list, izpričevalo, prošnjo za sprejem, 150 Din v gotovini, davčno potrdilo za odmero šolnine. Absolventi dvorazredne trgovske šole imajo pravico na dijaški rok.

— Trgovska, industrijska in bančna podjetja, ki nameravajo sprejeti nove pisarniške moči, naj se izvolijo obrniti na ravnateljstvo Drž. dvorazredne trgovske šole v Ljubljani.

— Zastupljeni gosi. V Novem Slankamenu se je te dni pripetil čuden dogodek. V bližnjem gozdu, polnem močvirja in luž, je gojil trgovec Bora Adamov gosi. Ko so pastirji prignali gosi na vodo, so opoldne nenkrat pričele poginjati. V teku treh ur je poginilo 79 gosi. O tem so obvestili lastnika, ki sumi, da se je kdo na ta način nad njim maščeval, da je nalašč zastrupil vodo. Škoda znaša okoli 20.000 Din.

— Priporoča se gostilna Anton Tonejc v Zagrebu, Gajeva ulica 3, kraj hotela Milinov.

Ptuj

Mali harmonikarji v Ptuj bodo imeli v sredo, 12. junija svoj prvi letošnji javni nastop v Društvenem domu. Začetek ob 20. Prireditve je namenjena v korist Rdečega križa. Huda telesna poškodba. Napaden je bil 21 letni Feliks Caf, posestnika sin iz Drstelja, na potu k Sv. Urbanu. Neznane ga je poškodovale z nožem, da je obležal v miaki krvi. Fanta so nemudoma prepeljali v ptujsko bolnišnico, sicer bi bil izkrcavel.

Blatno kopališče

V blatnih bazenih se kreta bolnik z bolelimi sklepi z nenavadno sigurnostjo. Značans pavalna zdraviljenja. Pojasnila Pistryan. Informator, Zagreb, Sirosmayerjev trg 1/II.

Pistryan: Naznanila

Ljubljana

I. III. javna produkcija šole Glasbene Matice bo v četrtek, 13. junija ob 18.15 v Filharmonični dvorani. Glavna točka te šolske produkcije je melodram v petih delih z vrodno na podlagi besedila Levstikovega Martina Krpana, ki ga je uglašil za deklamatorja, tri-glasni mladinski zbor in klavir Emil Adamič. Delo je nastudiral prof. Viktor Šonc. Martin Krpan je najboljšnja skladba za mladinski zbor naše literature. Plošč tega nastopila v prvem delu zrelejši gojenec šole Glasbene Matice.

II. in III. operna produkcija gojenec državnega konservatorija bosta v opernem gledališču, na kar opozarjamo vse prijatelje državnega konservatorija. Čene za II. operno produkcijo so znižane operne, veljavne za dijaške predstave, to je od 15 Din navzdol.

Prijeten večer ruske šolske glasbe nam bo nudil koncert Slove v četrtek 12. junija t. l. Na spored so skladbe ruskih skladateljev: L. L. Karnovič-a, A. Grieg-a, M. Ippolitov-Ivanov-a, P. Krilov-a, A. Egorov-a A. Borodina-a, V. M. Orlov-a in G. Kluj-a. Vsi registri ljubljanske življenja pojo v ruski zborovski glasbi. Od šaljivo nagajive narodne pesmi preko romantično občutenih skladb do strastno razgibanih, v ekstotivno melodično odetih mlajših tvorih, od široke cerkvene pesmi do humorja polnih zborov nas veda pester sporod vsehprek. Koncert se vrši v Slogini glasbeni dvorani v Pražakovi ulici. Vstopnice prodaja Matična knjižarnica.

XXI. redni občni zbor trgovskega društva »Merkur« za Silesenja in Ljubljani se bo vršil v torek dne 18. junija t. l. ob 7. uri zvečer v posvetovalni Zdravstveni trgovci v Trgovskem domu, Gregorčičeva ulica 27, pritličje, levo. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika, 2. Poročilo tajnika, 3. Poročilo blagajnika, 4. Poročilo predložitelj računov, 5. Volitve odbora, društvenega razpisništva ter dveh preglednikov računov, 6. Določitev ustanovnine, članarine in pristojbine za leto 1935, 7. Samostojni predlogi. Samostojne predloge je naznaniti pet dni pred občinim zborom pismene društvenemu predsedstvu. Dravi ob 20.30 »Carica Katarina« z Elizabeto Bergner in »Na tekaški meji« s Kenom Majnarom.

Nočno službo imajo lekarnar: mr. Lepušek, Resljeva cesta 1; mr. Babovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, VI.

Drugi kraji

Sveta gora, Občna zbora »Zasavske koč«, z. s. s. o. z. v Litiji in podružnice SPD Litija-Zagorje bosta v nedeljo, 16. junija ob 18. oclirna 14 v Tomasinovi koči na Sveti gori s običajnim dnevnim redom.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA — Začetek ob 20

Sobota, 8. junija: *Bunbury*. Isven. Znižane cene od Din 30 navzdol. Nedelja, 9. junija ob 15: *V času obiskovanja*. Isven. Znižane cene od 24 Din navzdol. Ponedeljek, 10. junija ob 15: *V času obiskovanja*. Isven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

OPERA — Začetek ob 20

Sobota, 8. junija: *Zemruda*. Red C. Nedelja, 9. junija: *Zdaj vam smo zaigram*. Isven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ponedeljek, 10. junija: *Zdaj vam smo zaigram*. Isven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani prosi a obonote poletnega in celoletnega abonmaja, da poravnajo zadnji obrok do 14. junija.

Filatelija

Naši znamkarji

Za filatelijo se zadnje čase opaža v našem mestu veliko zanimanje, tako med mladino kakor pri odraslih. Posebno med mladino je zbiranje znamk kaj živahno, saj barantajo, v pomanjkanju organizacije že kar na ulici. Ker je konkurenca povsod dobra in tudi filatelisti v tem nečejo biti izjema, je bil v začetku leta ustanovljen »Filatelistični klub Ljubljana«. V no vem klubu so vključeni večinoma samo mlajši ljudje ter ima razen nekaj »težkih« in večletnih zbirateljev priveden novice in začetnike. Članom in članicam je dana možnost in najlepša prilika, da si pojot mesečne bojne izmenjave znamk izpolnijo svoje zbirke in to, kar je najvažnejše, brez denarnih stroškov. Klub daje svojim članom tudi brezplačna navodila in nasvete v filateliji ter razpolaga tudi s strokovnimi listi. V zvezi kratkemu obstoju šteje že prav lepo število članov in je zelo agilna. Razen rednih sestankov, katere ima vsak terek zvečer v gostilni Cinkole v Kopitarjevi ulici, ima svoje borse vsak petek v kavarni Union. Prirejenih je bilo tudi že več internih tombol, na katerih so bili prav lepi dobitki v znamkah. V nedeljo, 12. maja je klub priredil svoj prvi majski izlet na Sveto goro pri Litiji, katerega se je udeležilo lepo število članov, članic in gostov. Kot posebnost je omenjati, da se je izleta udeležil tudi najnovjši član kluba — naš g. Danilo. Prav vrsto in korajžno je prisopil na vrh Svete gore. Ako upoštevamo starost našega »svojnega mladince« in višino 848 m, je to prav lep rekord. Dokazal je, da v resnici znašati ta našov Klub je tudi doleži za svojega stotega člana lepo na grado, to je desetkronarica avstrijska ljubljana mamka, ki je vredna 500 Din. Ker se še približujemo dolo čemu številu, bo ta nagrada kaj kmala podeljena. Zato se kmalu vnanite, da dobito nagrado! Vsi filatelisti — na plan! Pristopajte k klubu, kajti le na ta način vam je dana prilika, da si na ugoden način izpolnite zbirke. Vsa tozadovna pojasnila se dobe na rednih sestankih ali pri tajniku: Černota Lojze, Prisojna ulica 1. — »Filatelistični klub Ljubljana.«

Rusija prav pridno izdaja znamke. Tako so bile že v tekočem letu izdane sledeče serije spomeničnih znamk: »20 let svetovne vojne« (5 vrednot), »Čaljuškin« (10 vrednot), »svodotom otvoritve prve podzemeljske železnice v Moskvi« (4 vrednote), »Spartakida« (10 vrednot) in sedaj zopet štiri nove vrednote, predstavljajoče lik pred 40 leti umrlega Friderika Engelsa; vrhu tega je bila izdana cela vrsta znamk azijske pokrajine Tuva (Tuva). — Z znamkami Tuva se je že leta 1934 začel pošiljati filatelistični list »Die Postmarke« ter takrat omenil, da predstoj del teh znamk doleže Tuva nikdar ni videl. Večina teh v Moskvi izdelanih znamk se je namreč takoj oddala tamošnji »Sovjetski filat. zvezi«, ki jih je potem razpošiljala širom sveta. Ze takrat se je domnevalo, da se je zveza pri tem posluževala ravnih poštinih žigov. Pred kratkim je navedeni filatelistični list zopet objavil daljši članek, v katerem trdi, da se prejšnje domneve sedaj dajo dokazati, svari pred navaho teh znamk ter poziva »Sovjetsko filat. zvezo«, da zadevo pojasni. O poteku bomo še poročali. — Prve znamke Tuva (Tuva) so izšle leta 1936 in obsegale 10 vrednot; od tedaj so se izdajale novih znamk hitro vrtili.

Novosti. Francija je izdala znamko za 3.50 franka, rdečarjavo, predstavljajočo dvorišče samostana St. Trophime d'Arles, Luksemburška pa petnajset znamk s sledočimi vrednotami: 5, 10, 15, 20, 25, 50, 70 cent in 1, 25, 1.75, 2, 3, 5, 10 in 20 fr. s stodontnim poviskom v prid mednarodni pomoči intelektualcev. Italijanske znamke »Attoriali«, o katerih smo nedavno poročali, so propagandno sredstvo za manstvene in sportne tekme, ki jih je priredila visokotolska mladina.

400 let Buenos Airesa

Letos se glavno mesto južno-ameriške republike Argentine (Srebrna dežela) pripravlja na svojo 400letnico. Zgodovina te ustanovitve pa je nad vse burna.

Ko so Španci pod slovečim Pizzarom začeli zasedati dotlej neznane, a bogate pokrajine južne Amerike, je Pizzaro iz Peruja pošiljal na Španjo taka poročila o bogastvu na novo odkritih krajih, da je v domovini zbežal vse od cesarja do pastirja. Na Španskem so z največjim začudenjem prebirali Pizzarova pisma, v katerih je pripovedoval:

»V teh krajih so ceste s srebrom tlakovane, templi pa z zlatom obloženi in povrh še z dragulji posejani.«

Ni čuda, če je s takimi poročili premamil tedaj najmočnejšega vladarja sveta, cesarja Karla, ki v njegovem cesarstvu solnce nikdar ni zašlo da je dal organizirati večjo pomorsko ekspedicijsko v Južno Ameriko. To nalogo je zupal Mendozo, kateremu je naročil, naj poišče najkrajšo pot v Peru. To novo odkrito pot pa naj zavaruje stem, da bo povsod ob poti ustanovil nove mestne naselbine. Mendozo je nalogo sprejel in se odpravil na pot.

Dne 24. avgusta l. 1535 je odplulo Mendozovo brodovje iz Španske luke San Lucar. Bilo je 14 ponosnih galej, ko so odplule čez Atlantski Ocean iskat novih dežel, zlata in srebra. Vsak mož med posadko se je dobro zavedal, da gre do iskat pravično deželo, kjer bodo zlato in dragulje kar po cesti pobirali. Določeno je bilo, da bo ena petina nabranih zakladov dobila španska krona, drugo petino cesarska za-

kladnica, ostale tri petine pa se bodo razdelile med Mendoza in njegovo moštvo.

Končno je Mendozovo brodovje vrglo svoja sidra na oni strani Atlantskega oceana na obrežju južne Amerike, v ustju orjaške reke Rio de la Plata. Kakor se je glasil cesarjev ukaz, tako je Mendoza tudi storil ter takoj ustanovil mestno naselbino, katero je imenoval: »Santa Maria buenos aires« — Sv. Marija dobrih vetrov. Zanimivo je, da so naselbino v tem kraju tako imenovali. Ti kraji so namreč znani po svojih neprijetnih in močnih vetrovih. Očividno je v tem imenu bila izražena prošnja pustolovskih pomorščakov in osvajalcev, da bi na Marijino priprošnjo bil kraj deležen dobrih vetrov.

Toda ta Mendozova naselbina ni imela sreče. Pač so se v njej naselili Španci, toda že čez 5 let je s svojimi upornimi tolpami prihrumel uporni Domingo Irala zavzel mesto, je oplenil, porušil do tal, prebivalce pa odvedel seboj ter jih naselil v mestu Asuncion. Tukaj je odločni Domingo Irala neomejno vladal do l. 1580, ko je umrl. Po njegovi smrti so preživeli naseljenci Mendozove naselbine in njihovi potomci obrnili hrbet kraju svojega prisilnega bivanja ter se vrnili v Buenos Aires. Tu pa so seveda bili samo še sledovi razvalin. Vrnivši se pregnanci so vnovič zgradili mesto, a ne več tam, kjer je stalo staro, ampak nekoliko višje proti severu.

Poslej se je mesto naglo razvijalo ter je danes moderno mesto, katero se lahko kosa z vsakim evropskim vele mestom Buenos Aires je danes med največjimi svetovnimi mesti.



Izdajalski bankovci

Kako so ameriški tolovaji ugrabili 9 letnega otroka ameriškega milijonarja, je znano. Bogati oče je moral roparjem plačati 200.000 dolarjev odkupnine, da je otroka dobil nazaj. Sedaj so prišli v promet prvi bankovci, katere je oče plačal roparjem za odkupnino. Bankovec je seveda oče v sporazumu s policijo pravilno previdno zaznamoval in zapisal tudi njihove številke. En bankovec je 5. junija izmenjal na železniški postaji Huntington neki mož, ki je bil videti silno vznemirjen. S tem bankovcem je kupil in plačal železniški vozni listek do mesta Salt Lake. Postaja Huntington je v državi Oregon. Oregon pa je sosednja država države Washington, kjer se je izvršil otroški rop.

Poleg tega so ugotovili v prometu že drug bankovec. Tudi tega je nekdo izmenjal na železniški postaji Blaine v državi Washington. Ta mož pa ni potem šel na vlak, ampak se je odpeljal s velikim močnim avtomobilom. Sodijo, da se je odpeljal proti kanadski meji. Tajna policija sedaj vneto zasleduje obe sledi ter upa, da ima v rokah že dovolj podatkov, da bo prišla vse krivice.



»Micka, izgubila sem ključek od te-le omarice, v kateri hranim pisma. Prinesite mi no skrinjico s starimi ključi. Morda bo kateri prav.«

»Čisto brez potrebe, gospa. V vsej hiši ga ni ključa, kateri bi odprl ta-le vaš predal.«

★

Zločini v Čikagi

Čikaško sodišče je izdalo uradno poročilo o zločinih v Chicagi za prvo četrtletje tega leta. Iz tega poročila izhaja, da je prve tri mesece l. 1935 v Chicagi bilo manj zločinov, kakor pa v istem času l. 1934. V letošnjem prvem četrtletju se je v Chicagi zgodilo 50 umorov, lani v tem času pa 93. Roparskih napadov je bilo letos 2835, lani pa 4780, tatvine so se zmanjšale za 18,6%. Tatvine avtomobilov pa za 34,8%. V prvem četrtletju letošnjega leta je bilo ukradenih v Chicagi samo (!) 1930 avtomobilov, lani pa 4169.

Manchesterski vojvoda oproščen

Pred tedni smo poročali, da je bil manchesterski vojvoda, ki je potomec sloveče angleške rodovine, a popolnoma obubožal, obsojen na 9 mesecev ječe, ker je dal zastaviti rodovinski okras, česar ne bi bil smel storiti. Mož se je proti tej sodbi pritožil in višje sodišče je vojvodo Manchesterskega oprostilo.

Pisma izza časa preroka Jeremije

Zanimive dokaze za zgodovinsko resničnost Jeremijevih navedb iz časov judovske zgodovine okrog l. 600 pred Kr. so pred kratkim doprinesla izkopavanja v kraju Tell-el-Duveir, 25 milj južno-zahodno od Jeruzalema. Tam je velik grič, v katerem je polno bogatih zgodovinskih najdb. Tu je bila v tretjem tisočletju pr. Kr. velika naselbina. Ob času judovskega kraljestva je v tem kraju bila zahodna mejna utrdba, katero omenja tudi sveto pismo, ki jo imenuje Lahiš. Nad njo je bila lepa perzijska naselbina, katero je imela urejeno kanalizacijo, ki se v temeljnih načelih skoro ne loči od modernih kanalizacij.

Odkod so Indijanci

Skoro po vseh državah severno-ameriške Unije sedaj kopljejo, da bi izkopali ostanke prvotne indijanske kulture. Ameriški znanstveniki bi v glavnem najprej radi ugotovili kulturne vezi med indijanskimi nomadi Severne Amerike, med kulturo tako zvanih Pueblor v Arizoni ter med neprimerno višjo kulturo indijanskih držav Srednje in Južne Amerike. Vendar pa vsa ta raziskavanja, katero v prvi vrsti zanimajo Američane, niso tako važna, kakor pa je važna ugotovitev, odkod so se Indijanci naselili na ameriško celino.

Neki kitajski arheolog je z vso odločnostjo



Novo uniforme new-yorških policistk. V New-Yorku imajo 145 ženskih policistk, katere so dobile novo obleko, v kateri so se morale predstaviti.

Dve žrtvi Sahare

Na kratko smo že poročali, da so v Sahari, blizu zelenice Tamanraset, našli štiri udeležence avtomobilskega izleta v puščavo. Dva izmed izletnikov sta bila že mrtva, ko so ju našli, dva bi pa bila v kratkem umrla. Preiskava o tem slučaju je povzročila, da so oblasti oba mrtliča, katera so pokopali kar v puščavi, dale izkopati. Mrtvi Anglež se piše Peyton in je nazadnje prebival v Švici. Angležinja pa je gospa Knight, vdova po angleškem sportnem letalcu, ki se je ponesrečil šele 11. aprila letos, in sicer v puščavi Sahari.

V bolniški baraki zelenice Tamanraset ob vznožju gorovja Hogar, ležita dva do kosti in kože shujšana moža: oba Francoza, ki sta se tudi udeležila izleta v Saharo z onima dvema Angležema. Mlada Francoza sta Huebert in Chauvuer, ki prebivata v saharskem mestu Kano.

Iz Alžira, Agadeza in Timbukta so na letalih prileteli zdravniki in detektivi. Prvi hočejo rešiti življenje obeh nevarno bolnih Francozov, drugi pa razjasniti skrivnost te žaloigre. Oba bolnika imata hudo mrzlico, vendar upajo, da bodo od njiju kaj izvedeli.

Po pripovedovanju francoskega raziskovalca Jeana Estienne, ki je vodil reševalno ekspedicijsko, se je tole zgodilo:

Gospa Knight je mlada vdova, ki je s svojim rajnim možem, ki se je smrtno ponesrečil letošnjega aprila, kljubovala vsem puščavskim viharjem ter je z možem še oktobra meseca napravila drzne polete po puščavi. Sklenila je tudi, da bosta z možem napravila ekspedicijsko v gorovje Hogar, čeprav so ji to vsi drugi odsvetovali. Po moževi smrti je naprosila Angleža Peytana in oba Francoza, da jo spremljata. Sama je vse skrbno pripravila. Dne 22. maja je dobro pripravljena ekspedicijska v avtomobilu zapustila Agadez. Vožnja do prve postaje Inguezan je šla po sreči. Da bi pa po najbližji poti prišli do zelenice Tamanraset, je družba krenila po bližnjici, katera pa je malo obiskana in

malo zavarovana. Kmalu se je izkazalo, da je bilo to usodno. Komaj so bili od aoze Tamanraset oddaljeni 25 milj, se je naenkrat ustavil motor. Zmanjkalo je bencina. Sedaj je bil položaj nevaren. Živil in vode tudi ni bilo več dovolj, da bi mogli več dni čakati na pomoč. Peš se napotiti proti zelenici, pa tudi ni bilo priporočljivo, ker sonce strašno žge.

Dolgo so se posvetovali. Vedeli so, da jih bodo prišli iskat, ker so jih v zelenici že pričakovali. Ampak, preden jih bodo našli, bo minilo več dni. Medtem pa jih bo uničila žeja. Končno je gospa Knight pregovorila Angleža Peytona, naj gresta peš do zelenice Tamanraset. Francoza sta si sicer prizadevala, da bi oba Angleža odvrnila od tega pota: »Ostanite pri nas, ker ne poznate puščave! Toda mlada Angležinja je trmasto vsekakor hotels peš naprej. Bratovsko so si vsi štirje razdelili zadnje kaplje vode, nakar sta se oba Angleža poslovila.

Francoza sta si pod avtomobilom izkopala jamo, v kateri sta iskala hladila in zavetja pred pekočimi sončnimi žarki. Ko je prišla pomoč, sta bila že brez zavesti. Reševalci so najprej poskrbeli za oba siromaka ter rnatno šli iskat obeh Angležev. Peljali so se po njuni sledi.

Le pet milj pred oazo Tamanraset so naenkrat izginili sledovi za razritim peščenim gričjem, na katerem so reševalci opazili kapljice krvi. Za gričkom pa je ležala mrtva mlada Angležinja. Obleka je bila vsa raztrgana, ona pa po rokah in nogah z nožem porezana. Francoski raziskovalec Estienne je po teh znakih sodil, da je revica umrla za žejo in da je v smrtnem boju z nožem prerezala roke in noge. Naglo so izkopali jamo in jo pokopali. Nato je avto z rešitelji peljal najprej iskat Peytona. Tega so našli kakih 1000 korakov naprej. Ležal je mrtev na hrbtu. Ugotovili so, da ga je zadela kap. Tudi njega so pokopali.

Ko pa je učenjak to vse poročal francoskim oblastem, se mu je marsikaj začelo čudno zdeti. Naglasil, da je med obema Angležema bil kak spopad. Sicer pa je mogoče, da je gospa Knight hotela tu umreti, kjer je umrl njen mož. Pri mladi vdovi so našli neko pismo, katero je bilo načetkano s tresočo roko. Pismo je naslovljeno na nekega prijatelja na Angleškem. Morda bo on rešil to uganko.

Kite zaznamujejo

V londonsko luko se je ta mesec vrnil angleški parnik »William Scoresby«, katerega je britanski naravoslovni inštitut pred časom poslal v Južno ledeno morje z nenavadno nalogo. Na parniku se je vozila znanstvena ekspedicijska, katero je vodil angleški učenjak M. Rayner. Ta ekspedicijska je imela nalogo dognati, ali in kako daleč kiti plavajo po svetovnih morjih. Ta naloga se zdi na prvi pogled skoraj nemogoča. Vendar so jo še precej uspešno rešili, in sicer takole:

Da bi mogli dognati, kar jim je bilo naloženo, so v Južnem ledenem morju, kadarkoli so srečali kakega kito, streljali nanj z malimi in šibkimi krogli. Ker ima kit okrog sebe pod kožo veliko in debelo plast masti, se je krogla pač zarila pod kožo in v masti obtičala. Žival strela skoraj niti čutila ni. Obenem so o tem obveščeni vsi kitolovci, ki kjerkoli lovijo kite. Ko bodo poslej ujeli kakega kito in ga razrezali, bodo v njegovi masti našli morda tudi kroglo, s katero je bila žival zaznamovana. To bodo potem kitolovci naznanili britanskemu naravoslovnemu inštitutu v Londonu, ki bo na ta način lahko ugotovil, kako daleč se kiti iz Južnega ledenega morja spuste v druga morja.

Učenjak M. Rayner poroča, da je v Južnem ledenem morju samo en dan videl 200 kitov, izmed katerih jih je 45 »zaznamoval«. Med vso ekspedicijsko pa je vsega skupaj zaznamoval 700 do 800 kitov.

Največje-najmanjše ...

Najmanjša država je vatikanska, leži na 0,44 kvadr. kilometrih.

Največji ognjenik je na Sumatri. Krog žrela meri 37 km, globok pa je 1200 m.

Cesarski prekop na Kitajskem je najdaljši, meri 1854 km.

Najglobljo do sedaj izmerjeno morskno globino so izmerili v Tihem morju: 10.793 m.

Village Deap Mine v Južni Afriki je najgloblji rudnik: 2500 m globok.

Najvišja gora je Mont Everest v Aziji. Visoka je 8880 m.



Tekmo šinkoveev prirejajo vsako leto o binškojih v nemški Harzi. Ptičarji se vstopijo v volkrogu na prostem. Ptičje kletke so pokrite z belimi rutami.

Gospodarstvo

Zaposlenost delavstva v maju

Iz statistike ljubljanskega OUZD posnema-
mo tele podatke o zaposlenosti našega delav-
stva v maju: število zaposlenih je znašalo
80.567, kar pomeni v primeri z aprilom letos
povečanje za 3.155, dočim je v primeri z majem
lani število zaposlenih padlo za 679. Sezonski
dvig od aprila na maj 1935 je znatnejši, nego je
bil leta 1934 v tej dobi, kar je deloma v zvezi
z razvojem vremena. Še bolj simptomatično za
razvoj konjunktura pa je dejstvo, da imamo
po daljšem napredovanju zabeležiti napram
lanskemu letu znatno poslabšanje zaposlenosti.
Letni diferencial zaposlenosti je dosegel svoj
maksimum v oktobru 1934, ko je znašal plus
4.091, (t. j. 4.091 delavcev je bilo v oktobru leta
1934 zaposlenih več kot oktobra leta 1933). Ta
letni diferencial je stalno padal in je znašal
februarja letos (v primeri z februarjem lani) le
še plus 1.595. V marcu je diferencial — 88, v

aprilu se je izboljšal na plus 37, maja pa zopet
poslabšal na — 679.

Zavarovana mezda delavstva še vedno pada
in je znašala dnevno 22,45 Din, kar pomeni v
primeri z majem 1935 zmanjšanje za 0,22 Din.
Celokupna dnevna zavarovana mezda je znašala
v maju letos 1.807,410 Din, kar pomeni v
primeri z majem 1934 zmanjšanje za 32.875 Din.

Razvoj zaposlenosti v mesecu maju v zad-
njih letih nam kaže tale statistika:

maja 1929	95.790
> 1930	101.744
> 1931	96.628
> 1932	79.970
> 1933	77.536
> 1934	81.246
> 1935	80.567

Živahen dan na velesjmu

Ljubljana, 7. junija.

Današnji dan velesjma je bil v dvojnem
znamenju: v znamenju resne kupčije, ki se
ugodno razvija na velesjmu, in v znamenju
kolektivnih obiskov, tako s strani šol in vo-
jaštva. Letos ima velesjme še kar srečo z
vremenom in današnji lepi dan je privabil ve-
liko število občinstva.

Dosedaj moremo beležiti ugodne kupčije
v vseh strokah. Med kupci vlada veliko zani-
manje za stroje, za pohištvo, za plitline pro-
dukte, za kolosa itd., kar gre vse dobro v de-
nar. V zadnjih letih moremo ugotoviti med slo-
venskim občinstvom, da je zelo naraslo po-
praševanje tudi za bolj dragoceni prepro-
gi in tako grodo perzijske preproge (ki jih
izdelujejo tudi v Skoplju in Sarajevu) precej
v denar. Skopljanska zadruga, ki se bavi z iz-
delovanjem preprog, je napravila že lepe sku-
pičke samo na velesjmu. Med občinstvom se
kaže vedno večje zanimanje za razstavo do-
maćih volnenih izdelkov. Seveda je na vseh
specialnih razstavah, kakor na gospodinj-
ski, na gasilski, na razstavi malih živali, vladala
tudi danes precejšnja gneča.

Ponedeljek in današnji dan sta bila na-
menjena obisku vojaštva. V resnici so tukaj-
šnji vojniki, tako planinci, kolesarji, topničarji
in drugi, ki so danes obiskali velesjme, poka-
zali zelo veliko razumevanje ter pozorno ogre-
dovali vse oddelke razstave. Za vojake, ki so
po večini iz južnih krajev, je to najboljši
vzgojni sredstvo in je bila pametna misel ve-
lesjmske uprave, da je povabila vojaštvo. —
Vojak, ki se vrne v svoje domače vasi, je bil
na ta način poučen o stanju slovenske civili-
zacije, katere najbolj viden znak je stopnja
gospodarstva. Ti vojniki bodo po večini nekoč
kmetiki gospodarji in je kar dobro, da so po-
učeni o Sloveniji in njenih izdelkih. Razve-
šljivo je bilo tudi zanimanje naših najmlajših,
ki je solske mladine, ki je svoje pomladanske
izlete v Ljubljano izrabila tudi za obisk vele-
sajma. Na velesjmu je bilo danes prav mnogo
šol in učitelji so z vneto tolačili mladino to
ali ono zanimivo stvar.

Napoveduje se več novih obiskov. Tako je
napovedana skupina 100 Čehov, ki pridejo na
velesjme z avtombi. V nedeljo pa pride v
Ljubljano pet kamionov s Tržaškega in Go-
riškega.

Statistika tujškega prometa

Brez dvoma za našo tujskoprometno poli-
tiko, če jo hočemo voditi sistematično in res
koristno, je statistika velike važnosti. Ta pa-
noga statistike je bila urejena s posebnimi for-
mularji ministrstva trgovine in industrije, toda
statistika, izdelana na ta način, ni dala vseh po-
datkov, ki so važni tudi za praktičnega gospo-
darskega politika. Zaradi tega je mestni stati-
stični urad v Ljubljani zbral tozadevno ves po-
treben material, da se vsa naša tujsko-promet-
na statistika postavi na enotno podlago in uredi
tako, da bo prinašala čimvečjo korist.

Na podlagi izkušenj v drugih državah je
mestni statistični urad predlagal ločitev naše
statistike tujškega prometa od policijskih dnevnih
poročil ter osamosvojitve statistike tujškega
prometa, ki bi se do mesečnih izkazov vodila
decentralizirano po prizadejih, vsa druga dela
pa bi prevzel mestni statistični urad. Seveda pa
ostanejo nedotaknjena vsa dosedanja in bodoča
določila glede policijskih prijav gostov kakor
tudi glede dnevnih poročil policijske uprave, saj
bi ta poročila bila najboljša kontrola za vso
statistiko. Mesečne podatke bi morali zavezan-

ci po osnutku uredbe in pravilnika dajati po
dveh vprašalnih polah.

Na podobni podlagi so organizirali statistiko
tujškega prometa v Švici, kjer jo vodi za vso
državo Zvezni statistični urad v Bernu in po-
dobno reorganizacijo pripravljajo tudi v Nem-
čiji.

Baneka uprava v Ljubljani, ki mora na
podlagi odst. 6 čl. 78 novega zak. o obrtnih sestavi
in uveljaviti za vsa kopaljšča, kraje in kra-
ljine svojega področja, važne za turistiko, po-
sebne pravilnike, je prav tako osvojila predlog,
oz. načrt tozadevne uredbe mestnega statistič-
nega urada. Na ta način bomo dobili enotne in
hitre podatke, ki bodo dajali zanesljivo orien-
tacijo in zadosten temelj za naša tujskopromet-
na prizadevanja, služili pa bodo lahko tudi in
ti podatki za našo trgovinsko politiko ter bo-
doči razvoj naše hotelske industrije.

Poštna hranilnica v maju

Hranilne vloge pri Poštni hranilnici so se v
teku maja povečale za 7,3 milj. Din na 783,75
milj. Din. Število vlagateljev se je v maju po-
večalo za 3.653 na 333.023. Lani so znašale vloge
meseca maja 652,66 milj. Din in je torej pri-
rastka v enem letu 131,1 milj. Din.

Število čekovnih računov je v maju naraslo
za 151 na 24.852. Prometa pa je bilo v maju
5.190,87 (5.114,8) milj. Din. Skupno je znašal
čekovni promet v prvih 5 mesecih t. l. 23.516,5
milj. Din, dočim je znašal v istem času lani
23.915,9 milj. Din.

Združenje trgovcev v Ljubljani ima svoj
redni občni zbor v soboto, 22. junija ob pol 9
zvečer v Trgov. domu v Ljubljani. Na dnevnem
redu so poročila predsednika, tajnika, blagaj-
nika in nadzorstvenega odbora, nadalje prora-
čun za 1935 in samostojni predlogi.

Združenje bank in zavarovalnic v Zagrebu
ima svoj redni občni zbor 27. junija.

Odtok zlata iz Holandije. Ko smo poročali
o dvigu diskonta Holandske banke dne 31. ma-
ja, še ni bil znan najnovejši izkaz Holandske
banke; ta je sedaj objavljen z zaključkom dne
3. junija in se nanaša na dobo od 27. maja do
3. junija. V tej dobi je znašal odtok zlata iz
banke 24,9 milij. goldinarjev in je ves zlati za-
klad padel na 621,3 milij. goldinarjev.

Borza

Dne 7. junija 1935

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Berlina in
Curiha, narasli so Bruselj, Pariz in Trst, do-
čim so popustili Amsterdam, London, Newyork
in Praga.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling
ostal na ljubljanski borzi neizpremenjen na
8,70—8,80, na zagrebški pa se je nadalje učvr-
stil na 8,65—8,75, dočim je v Belgradu notiral
8,6591—8,7591. Grški boni so v Zagrebu nara-
sli na 35,50 denar, v Belgradu pa na 36,65—
37,35. Angleški funt je danes popustil v Zagre-

bu na 234,055—235,693, v Belgradu pa na 234—
235,60. Španska pezeta je v Zagrebu notirala
6,20 denar.

Te teden je znašal devizni promet na ljub-
ljanski borzi 1.818 milj. Din v primeri s 1.691,
1.962, 3.685 in 7.096 milj. Din v prejšnjih
tednih.

Ljubljana, Amsterdam 2951,01—2965,61, Ber-
lin 1756,08—1769,95, Bruselj 742,03—747,09, Cu-
rih 1424,22—1431,29, London 215,27—217,35, New-
york 4329,66—4365,98, Pariz 287,82—289,26, Pra-
ga 182,20—183,30, Trst 360,39—363,47.

Promet na zagrebški borzi 478,806 Din.

Curih, Belgrad 7, Pariz 20,23, London 15,09,
Newyork 305,75, Bruselj 51,90, Milan 25,40, Ma-
drid 41,95, Amsterdam 207,10, Berlin 124, Dun-
aj 58, Stockholm 77,80, Oslo 75,80, Kopenha-
gen 67,35, Praga 12,81, Varšava 57,95, Atene
2,90, Carigrad 2,48, Bukarešta 3,05, Helsingfors
6,66, Buenos-Aires 0,805.

Vrednostni papirji

Tendenca je ostala v glavnem neizpreme-
njena in tudi tečaj se niso dosti izpremenili.
Vojna škoda je nadalje oslabela in v Zagrebu
v njej sploh ni bilo prometa. Drugače je bil
promet slab.

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 82—
84, agrarji 45—46, vojna škoda promptna 365—
367, begluske obveznice 63—64, 8% Blerovo po-
sojilo 76—78, 7% Blerovo posojilo 66—67, 7%
posojilo Drž. hip. banke 73—75, 7% stab. pos.
82—84.

Zagreb, državni papirji: 7% investicijsko
posojilo 82,50—83 (83), vojna škoda promptna
365—363,50, begluske obveznice 63—64, 8%
Blerovo posojilo 76—78, 7% Blerovo posojilo
65,50—66 (65,75, 66), 7% posojilo Drž. hip. ban-
ke 73,25—73,75, 7% stab. pos. 84—85, (83,50, 85),
— Delnice: Osješka sladkorna tovarna 135—
160, Trbovlje 130 blago.

Belgrad, državni papirji: 7% investicijsko
posojilo 82—84,50, agrarji 47,50 bl., vojna ško-
da promptna 363—364 (362, 364), begluske ob-
veznice 64,75—65,50, 8% Blerovo posojilo 78,50
bl., 7% Blerovo posojilo 66,25 bl., 7% stab. pos.
83,50—85 (85, 83,50). — Delnice: Narodna ban-
ka 5800—6000.

Žitni trg

Kakšna bo letina pšenice

Zadnje deževje je ugodno vplivalo na stan-
je posevkov, ki se je precej popravilo. Ven-
dar pa je škoda v nekaterih občinah še precej
znatna in tako nam prihajajo vesti, da znaša
v nekaterih občinah škoda 40—45, v drugih
zopet 15—20, v nekaterih pa samo 5%. V celoti
se pričakuje, da bo letina dala približno isti
uspeh kot lani ali pa le neznatno manj. Raču-
na se na pridelek 18,5 milijona met. stotov. K
temu pa je treba prišteti še zaloge iz sedanje
kampanje, katere cenijo na 1—1,5 milj. met.
stotov, tako da nam bodo še vedno preostajale
znatne količine za izvoz, ker domači konzum
pšenice stalno pada. Izpodirva ga vedno bolj
cenejša koruza in tudi se gospodarske razmere
našega prebivalstva niso tako izboljšale, da bi
bilo računati na večji konzum. Po teh računih
bi nam za izvoz v bodoči kampanji preostajalo
2—2,5 milj. met. stotov.

Trenutno je položaj zelo mrtev, ker trgo-
vina kupuje le malo. Vse gre potom občin, ki
dovajajo s takozvanimi »uputnicami«
velike količine moke in koruze iz Vojvodine ter tako
polagoma izločujejo legalno trgovino, katere
ima vedno manj posla.

Tendenca za pšenico je neizpremenjena,
dočim je za koruzo čvrsta. Cene so ostale do
danes neizpremenjene.

Novi Sad. Pšenica: bč. potiska 134—139,
Slav. 135—137, Srem. 132—134, bč. 131—134,
Banaška 127—134. Oves neizprem. Rž ne no-
tira. Ječmen neizprem. Koruza: bč. in srem. 71—
72, Ban. 69—70. Moka: bč. in ban. og. in
ogg. 202,50—225, št. 2. 182,50—205, št. 5. 162,50
—185, št. 6. 142,50—165, št. 7. 120—130, št. 8. 95
—97,50. Fižol neizprem. Otrobi bč. in srem. 84
—86, Ban. 83—85. — Tendenca vzdržana. Pro-
met srednji.

Budimpešta. Tendenca slaba. Promet sred-
den. Pšenica: junij 16,40—36—36, zaklj. 16,35
—36. Rž: junij 11,04—10, zaklj. 11,10—12. Ko-
ruza: julij 10,90—94, zaklj. 10,92—85; avgust
zaklj. 10,85.

**Največja izbira
in najnižje cene!**

J. PETELINC - Ljubljana,

Nogavice, rokavice, srajce, ovrtniki, kravate,
žepni robci, dišeča mila, DMC-predmeti, vsakovrstni
gumbi, palice, modne in športne potrebščine,
svileno in triko perilo, itd. — samo pri tvrdki:

blizu Prešernovega
spomenika (za vodo)

Dolores Wieser

PEVČEK

Ljubzenska zgodba mlade duše

>Kar ste storili kateremu mojih najmlajših bratov,
— — — — —
>Tebi storili? — — Tebe v obraz udaril — Jezus,
menda vendar ne? Ne, ne, to nisi bil ti, Jurko je bil in
bil je videti kakor sam zlodejič!
Tovariši pošumevajo z odejami, si še sem in tja
ponagajajo in pospe. Jurko ropota s čevlji, da so tova-
riši kar pozorni.
Ivan si zarije obraz v dlani in se stresa od vzbur-
jenja. Baraba tam na oni strani! Ta — kako se smeje!
Oh kako ga sovražil!
>Meni storili — — meni storili — — — — —
In ko vse utihne, postaja glas močnejši in doni in
narašča in končno z gromovito besedo razdrobi oklep, ki
je oklepal dečku ubogo srce, da prisolzi iz njega rdeča
kri in se vrže vse šibko in ranjeno v prah pred Gospoda.
Jaz — — jaz sem krivi! Kakor razbojnik sem hu-
doben. Te be sem udaril v sveto obličje — — tebel! Pa
sem ti obetal ljubezen! Jaz in ljubezen! Sram me bodi,
zlodeja!
Kaj mi pomaga, če ponoči presedim po celo uro v
postelji in molim, če pušdam dobre koščke Naceta, če ne
otikam rok v žepu, kadar me zebe? In naj se še tako
pridno učim in ubogam in zmeraj mislim nate in tudi
sicer vse naredim, kar morem, nič mi ne pomaga!
>Pa če ljubezni nima — — — — —
Tako lepo je razlagal v šoli pater rektor list tretje
predpepelnične nedelje — — »Ljubezen vse prenese — — — — —
Ah, jaz ne prenesem nič! Precej vzrojam! Delam.

kar se mi baš samemu poljubi. Ampak zdaj se mora za-
sukat, jutri pred mašo — precej zdaj!
Sede v postelji in dvigne od solz mokri obraz k
nebu, obljublja in sveto prisega, da hoče gojiti le pravo,
ponižno ljubezen. In tako pekoče je njegovo kesanje, da
zdrsne iz postelje in smukne tja čez k Jurku.
Ko pride bliže, vidi, da trzajo Jurku rame, in sliši,
kako siloma diha. Tudi Jurko tuli! Tedaj se Ivan oklene
z roko sovražnika in šepoče in prosil:
>Jurko — lepo te prosim — ne bodi več hud — mi
je tako hudo, tako hudo!
Jurko se okrene in na glas zajoka:
>Osel sem — saj nisi goljufal!
Tedaj se Ivan blaženo nasmeje in objameta se, da je
Frideriku Bregarju, ki se je pravkar prebudil, kar ne-
rodno.

Strašno trpiš, Zveličar moj!

Telo imaš krvavo
in ostro trnje zbada ti
umirajočo glavo.

Strašno trpiš, Zveličar moj!

Roke imaš ržpete
in ostri žebli trgajo
globoke rane svete.

Strašno trpiš, Zveličar moj!

Srce imaš odprto,
od bolečin je ranjeno,
od grehov je portro.

Luči goré okrog podobe svetega obličja. Cerkev je
polna ljudi. Tožni glasovi pesmi se porazgubljajo pod
svodom in vse utihne. Nekaj moških in ženskih, ki jih
čaka doma dosti opravila, oprezno odide. Drugi pa še

nekoliko poklečijo in pomolijo, zro sveto podobo, ali so
si pa zarili obraz v dlani.

Dečki pevčki zloze note in jih dajo Ivanu na pult.
Ivan jih uredi in zloži v omarico.

>Jutri: Tam na vrtu Oljske gore, c mu zašepoče
kantor, preden odide za fantički. Ivan izvléče note in jih
razdeli. Nato poklekne spredaj k ograji kora in kmalu
že ni več v št. Vidu.

Daleč proč se mudi. Pri Indijancih. — Vsekako, ko
bo kdaj franciškan, se oglasi v misijone! Ah — peljati
se čez morje in osvajati svet za Kristusa. Toliko ljudi
ničesar ne ve o Njem, ki je njegova blaženost in ljube-
zen. Ne straši se ne pragozdov in močvirij ne trgov
in kač. Utrdil se je, ko je bil na cesti skoraj vse živ-
ljenje, in kar hrepeni po trpljenju. Ah — in hrepeni,
da bi se mu spolnile sanje, ki mu že dolgo, dolgo časa
hodijo vasovat v srce in ga k spremijajo že slednjo
uro: da bi umrl mučeniške smrti za Kristusa. Da bi
tako smel preleti srčno kri za ljubljene Gospoda! Ali
splatavi z grmade v nebasa! Da bi kdaj zbral za Njega
vso srčnost in vso ljubezen in jo stisnil v vriskajočo iz-
poved, ki prinese smrt! Potem bi O n moral verjeti, da
ga res ljubi nad vse! Kljub vsej nezvestobi bi Mu to
dokazal!

Ah — pa še najmanj deset let bo preteklo, preden bo
smel k poganom. In ves ta čas bo moral presedeti pri
trapastih kajigah in postaviti — ko bi vendar rajši, ko
po svetih pogleda, še danes navalil na svet in ga osvojil.
O Bog!

S široko razprtimi očmi sanja junaške sanje v po-
nirah cerkve. Kar se zdrzne. Kaj je to? — Bridko ihtenje
prihaja sem od oltarja. Cerkev je prazna in temačna,
sveče so ugasnile. Toda spredaj pri angelski mizi ždi
tema postava — ženska. Kaj je ji je?

Spot

Proslava 15 letnice ASK Primorja

Mednarodni lahko atletski dvoboj reprezen-
tanca Bukarešta i ASK Primorje pod pokrovitel-
stvom Nj. Vel. kralja Petra II in mednarodni
lahkoatletski meeting. — Sobota, nedelja, pone-
deljek 8. do 10. junija, igrišče Primorje, pri-
četek vsakokrat ob 16.30; nedelja in ponedel-
jek, pričetek vsakokrat ob 14. juniorski no-
gometni turnir ob sodelovanju Concordie. Za-
greb, Ilirije, reprezentance II. razreda in ASK
Primorja.

Lahkoatletci ASK Primorja se nahajajo pred
durmi svojega najpomembnejšega nastopa. Pros av-
ljače 15 letnico klubovega obstoja imajo v gosteh
odlične inozemske atlete, kompletno reprezentan-
co Bukarešta, s katero bodo merili sportne spo-
sobnosti v revanšnem dvoboju, mnoge odlične re-
prezentante iz Češkoslovaške, ki predstavljajo naj-
boljši srednjeevropski razred, in najboljše jugoslo-
vanske lahkoatlete iz vseh krajev naše države.

Delo, ki ga je ASK Primorje, zlasti njegova
lahkoatletska sekcija, izvršilo za napredek lahko-
atletskega sporta v naši državi, je ravno ob 15-let-
nici doseglo svojo kulminacijo, ko so mu izrekli
svoje polno priznanje Nj. Vel. kralj Peter II, ki je
blagovolil prevzeti pokroviteljstvo nad njegovim
dvobojem z reprezentanco Bukarešta, in najvišji
predstavniki naše države, ki so za proslavo 15-let-
nice blagovolili prevzeti častno predsedstvo.

Sportni del proslave bo impozantni Pojačana
reprezentanca Bukarešta, 31 atletov, med katerimi
se nahajajo znani rumunski reprezentanti, se bodo
skušali revanširati za poraz, ki jim ga je prizadelo
moštvo ASK Primorja v minulemu letu v Bukarešti;
ekipa iz Praga, češkoslovaška republika je sestav-
ljena iz mnogih zvenečih imen češkoslovaške lahke
atletike. Slednjič najboljši jugoslovanski lahko-
atletci iz Beograda, Pančeva, Zagreba, Varadžina,
Maribora in Ljubljane na čelu državnih represen-
tantov, prvaki in rekorderji. To izbrano četo lahko-
atletov bo zaokrožila ekipa jubilarita, predvodena
po najboljših njegovih lahkoatletih.

Kot predigra slavnostnim lahkoatletskim dne-
vom se bo vrtila na oba binkoštna praznika revija
naših najboljših juniorskih nogometnih društev SK
Ilirije, reprezentance II. razreda, in jubilarita, ki
ga bo kot četrto moštvo izpopolnilo najboljša za-
grebško juniorsko moštvo HSK Concordie.

Prepričani smo, da bo vsa sportna Ljubljana
prisostvovala temu pomembnemu slavju našega vo-
dilnega kluba v lahkoatletskem in nogometnem
sportu in mu z velikim obiskom oddala polno pri-
znanje za njegovo trudopolno, toda zelo uspešno
15-letno delo.

Ob tej priliki opozarjamo vse zunanje udele-
žence proslave, ki jih pričakujemo veliko število,
da uživajo polovično vožnjo. Na odhodni postaji
naj kupijo celo karto in žel. rumeno legitimacijo;
proti potrdilu ASK Primorja, da so se udeležili
proslave, bodo uživali brezplačen povratek.

Dirkališčne motodirke

dne 9. in 10. junija na Hermesovem dirkališču.

Že nekaj tednov sem se odbor Hermesove mo-
tosekcije z vso vneto pripravila, da na binkoštno
praznike nudi svojemu sportnemu občinstvu prvo
in temeljito pretehtano motociklistično prireditve
letosišne sezone. Poskrbljeno je bilo v prvi vrsti,
da se na to prireditve povabi čim več izvenljub-
ljanskih dirkačev t. j. Mariborčanov in Zagrebčanov.
Da se bodo konkurentje še vnetje borili za
prva mesta, je prirediteljski odbor razpisal zma-
govalcom krasne nagrade, ki so jih prispevali naše-
mu sportu naklonjeni prijatelji, večinoma pa po-
žrtvovalni odborniki in člani sekcije, ki razen or-
ganizacijskega dela v sekciji žrtvujejo tudi nemalo
denarnih prispevkov, ko gre za propagando mo-
tociklistike. Te številne nagrade so občinstvu na
vpogled in krasijo izložbo znane Breznikove trgo-
vine glasbenih instrumentov na Aleksandrovi cesti.
Nadalje je tt. »Bata«, tvornica gumija Borovo, raz-
pisala za zmagovalce lepe denarne nagrade.

Klasifikacija zmagovalcev posameznih katego-
rij temelji tokrat na točkah, ki pridejo do veljave
ne prvi, temveč šele drugi dan. Dirkač, ki bi mu
na en ali drugih način pri tekmoivanju prvega dne
sreča ne bila naklonjena, lahko upa, da na ta na-
čin pride iz tekem naslednjega dne kot popolen
zmagovalec posameznih kategorij. Ta način tekmo-
vanja in pa ustrezajoče nagrade so konkurentne ta-
ko podžgale, da se jih je prijavilo že precejšnje
število, ki morda ne bo zaostajalo od prve prire-
ditve. — Ako nam bo vreme naklonjeno, bomo
torej na binkoštno praznike popoldne prisostvovali
napetim in lepim dirkam naših motociklistov.

NOGOMET O PRAZNIKI

Na binkoštno nedeljo popoldne ob 16.30 bo na
igrišču Slovana pokalna tekma Grafika : Svoboda.
Ob 15 predtekma rezerv obeh klubov.

Reka-Hermes. Na binkoštno nedeljo ob 9.30 bo
na Vtenu prirediteljska tekma med Štikarji in Vičani, na
kar opozarjamo prijatelje nogometa. Igra obeta biti
lopa, ker se srečata znana kluba, ki gojita prizomne
igro kratkih pasov. Vstopnina minimalna.

Slovenska kuharica
Kljub zelo pomnoženemu obsegu, novim večbarvnim tabelam, najizbranejši
opremi ostane stara cena 160 Din za vezan izvod. Jugoslovanska knjižarna.



Po izredno znižanih cenah

pokromana kolesa „GRITZNER“ in „ADLER“ najboljši šivalni stroji „ADLER“ in „GRITZNER“

Josip PETELINC, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika (za vodo)

Pouk v umetnem vezenju brezplačen! Večletna garancija!



MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; šentlovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pešna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.



Birmanska darila

po nizkih cenah pri **J. Vilhar, urar** Ljubljana, Sv. Petra c. 36 pri Zmajskem mostu

Posestva

Droben oglas v »Slovenca« posvetilo ti hitro prodaja; če te ne z gotovim demarjem poč kupca ti s knjižico da.

Prireditve

O binkošnih

vsi v Žirovnico, kjer se na križišču pota Valzovor-Prešernova kočja otvori zboljšani kopalni bazen z okrepčevalnim bufetom. — Se priporoča restavracija Mežek.

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10

Stanovanja

ODDAJO: Stanovanje

3 sob, kuhinje in z ostalimi pritlikljivi oddamo za mesec avgust. Poizve se pri hišnici v Vošnjakovi ulici št. 4.

Stanovanje

obstoječe iz sobe in kuhinje (kletno stanovanje), se takoj odda. Poizve se pri hišnici: Poljanski nasip 10.

Trisobno stanovanje solčno, oddam maločlanski, čisti stranki. — Naslov v upravi »Slovenca« pod »Dober plačnik« št. 6566.

Enosobno stanovanje pripravno za upokojenja, oddam z julijem. Kettejeva št. 7.

Službe iščejo

Kakršnokoli

zaposlenje sprejme mlado, vsega dela vajeno, zdravo in pošteno dekle. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Za vsako plačo«.

Izurjena prodajalka

zanesljiva, vestna, z dobrimi spričevali in daljšo prakso želi službo v Ljubljani ali na deželi. Cenj. ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Poštena« št. 6485.

Prodajalka

za trgovino z mešanim blagom, voljna pomagati tudi v gospodinjstvu, išče službo, najrajši na deželi. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštena« 6619.

Vajenci

Vajenca

z dobrimi spričevali takoj sprejme Josko Čadež, čevljarstvo, Skofja Loka.

Razno

Pri Tičku na Gričku sprejemamo abonente na prvovrstno domačo hrano

Zemljišče

ca. 15.000 m², ležeče v Sp. Šiški, v bližini elektrika in vodovod - ugodno napredaj. V poštev pridejo hranilne knjižice dobro stoječih zavodov. Informacije daje G. Mišček, Ljubljana VII., Medvedova 38. Telefon 35-75. (p)

Pri Tičku na Gričku

parceli. Informacije v gostilni. (p)

Obrt

Botri in botrice pozor Najlepši spomin ima birmanc ali birmanka od Vas, če poklonite lepo sliko, katero Vam najlepše in najcenejše napravi v prenovljenem foto-ateljeju F. Hudnik, Ljubljana, Celovška c. 43, Trnavska postaja Keršič. (r)

Botrcam in botrom!

Najlepši spomin Vašemu birmancu je fotografija **Foto D. Rovšek** Kolodvorska ulica št. 35

Jamči Vam za najboljši izdelek po nizki cenil

Auto-motor

Izredna prilika! Predno se odločite, oglejte si malo rabljene avtomobile, večje in manjše tipe, ter tovarne, katere kupite po res ugodnih cenah pri najstarejši avto-tržnici O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11. (f)

Prodamo

Če avto svoj stari prodajatelj a? motorja bi znebil se rad. brž kupcev ti mnogo prižene Slovencev najmanjši inšerat

Najlepša darila

za birmance dobite v veliki izbiri pri J. Karlo, torbarstvo, Maribor, Trg Svobode 6. (f)

Kolesa

od 1. do 10. junija znižane cene **S. Rebolj & Drug**

Ljubljana, Gosposvetska cesta 13 in Velesjem paviljon H, zunaj.

Mestna elektrarna ljubljanska

proda interesentom elektromotorje za istosmerni tok 300 voltov, po zelo nizkih cenah. Interesentom v Ljubljani, ki so priloženi še na istosmerni tok, nudi za zmerno mesečno odškodnino motorje na posojilo. Pojasnila daje ravnateljstvo mestne elektrarne v Ljubljani, Krekov trg št. 10-II. (l)

Češnje

sveže, črne, rdeče, debele, kg 5—6 Din, košare 30—40 kg franco voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Moško in dam. kolo

z originalno torpedo ugodno prodam. Dvočakova 3/I, desno. (f)

Izvrstno koso

za 15 Din dobite samo v železnini Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. — Monopolna zaloga razstreljiv, nakup starega železa in drugih kovin. (l)

Med

Ante Milfajt, župnik, Brodjanec, p. Bizovac, Slavonija. (l)

Domačo salamo

prvovrstno blago - nudi po konkurenčnih cenah I, Buzoljni, za Skofijo. (l)

Rabljena kolesa

ženska in moška, poceni kupite pri »Promete« v Ljubljani, nasproti križevniške cerkve. (l)

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri tržnici Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

Otroški vozički

znižane cene od 1. do 10. junija **S. Rebolj & Drug**

Ljubljana, Gosposvetska cesta 13 in Velesjem paviljon H, zunaj.

Gonilna jermena,

kroglične in druge ležaje, jermenice, ležajne kovine, konsole, jermenske spone in vso ostalo železnino ima na zalogi Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. — Monopolna zaloga razstreljiv, nakup starega železa in drugih kovin. (l)

Jajca

sveža, debela, 400 komadov 165 Din, 720 komadov 270 Din. Zdravilni med, trčen, 30 kg 320 Din franko postaja — razpošilja G. Drechsler, Tuzla.

Med

Ante Milfajt, župnik, Brodjanec, p. Bizovac, Slavonija. (l)

Domačo salamo

prvovrstno blago - nudi po konkurenčnih cenah I, Buzoljni, za Skofijo. (l)

Rabljena kolesa

ženska in moška, poceni kupite pri »Promete« v Ljubljani, nasproti križevniške cerkve. (l)

REKLAMA »SLOVENCU«

najuspešnejša! IZ SLOVENEČI

Pozor izletniki!

Za binkošne praznike v nedeljo in ponedeljek **izredna vožnja na progi Ljubljana—Bled**

Iz Ljubljane vozi avtobus izpred hotela Miklič, Union, Slon, kavarni Evropa ob 8 zjutraj. Odhod z Bleda ob 7 zvečer izpred hotela Petran. — Cena tja in nazaj 50 Din, samo v eno smer 30 Din.

Redna vožnja

po voznem redu prične 16. junija. Odhod ob 8 zjutraj iz Ljubljane. Za obilen obisk se priporoča družba Hojak

Birmance slika

po dnevnih cenah v novem ateljeju **FOTO-MEYER** Maribor, Gosposka 2

IZ SLOVENEČI

KARTOLEUM

najjeftinija zastirka za slabi pod stanovanjske potrebščine Velesjem paviljon E, »Veka« Maribor

„Bogoljub“

za mesec junij

Je ravnokar izšel. Ako še niste naročeni na ta list, zahtevajte ga na ogled od uprave v Ljubljani. Postrežejo Vam lahko še z vsemi letošnjimi številkami. Že pregled ene same številke Vas bo prepričal, da je

„Bogoljub“ najlepši slovenski nabožni mesečnik!

JARA

zopet odprodaja čevlje

po 10—30% znižanih cenah. — Da Vam ta ugodna prilika cenegega nakupa zopet ne uide, se kar najbolj požurite v naše prodajalne.

„JARA“, Ljubljana, Sv. Petra cesta 20
„JARA“, Maribor, firma Martinc, Gosposka 18
„JARA“, Zagreb, Ilica 60

ŽIMO

za žimnice in za vso drugo mehko opremo, izdelano tako, da odgovarja vsem higijenskim zahtevam, kupite v vsaki količini in kakovosti, najceneje samo pri največji in najstarejši tržnici

J. KNIFIC, tovarna za žimo, **Štražišče pri Kranju**
Na ljubljanskem velesjem paviljonu, F!
Cene reklamne!

FILMAJTE SAMI!!!

Scene iz življenja VAŠEGA DETETA, scene z IZLETA z DOPUSTA, športne scene itd.

KINO DOMA!!! »CINE KODAK 8« aparat za snemanje, aparat za projiciranje, vse kompletno

NA OBROKE. Zahtevajte prospekte **JUGOAGENCIJA**, ZAGREB, DRASKOVIČEVA ULICA 34.

Senzacija Prešernove ulice

so krasne izložbe čevljev staroznane tržnice **FRANJA SNOJ** Nudimo Vam krasne

prvovrstne čevlje po nizkih vsakomur dostopnih cenah

FRANJA SNOJ tovarniška zaloga čevljev kvalitetnih znamk »JARA«, »GOLDREGEN« IN »UNION« **LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA**

Tinčkove in Tončkove prigode

50. Tinček je junak.



Stekel je na vso sapo proti kolibi. Tinček na drevesu je bil prepričan, da se hoče Tinček skriti. Pa je bil Tinček večji junak, kakor bi si utegnil kdo misliti o njem. O, Tinček ne pusti svojih prijateljev kar tako na cedilu! On je junak od nog do glave — to boste kar koj videli!



Na mizi v kolibi je ležal velik nož. Ta nož je bil cilj Tinčkovih želja. Zgrabil ga je in hitro spet stekel iz kolibe... Kaj bo storil z nožem? Nekaj čudovitega, nekaj taknega, kar izmed milijon dečkov ne bi bil zmožen storiti niti eden. Ali boste jutri strmeli!

V prijazno vednost Ljubljančanom in dopotujočim!
Restavracija hotela „SLON“
slovi kot prvovrstna kuhinja ob najnižjih cenah
**Mali golaž (posebnost) Din 4-
Kosilo (menu) Din 14- in Din 20-
Večerja (menu) Din 12- in Din 20-**
V točilnici znižane cene. — Toči izbrana, kar najboljša namizna in močnejša, dolenska, štajerska in dalmatinska vina ter izborna specialiteta »dekljski grozd«. — Gostom je na razpolago lep senčnat vrt.
Vljudno se priporoča in jamči najpozornejšo postrežbo
JURIJ KRISCH, restavrater

MIŠKEC MIRKO
BRUSILNICA STEKLA IN OGLEDAL
Ljubljana VII - Medvedova 38 - Tel. 35-75
Izdelujem
za stavbeno in pohištveno mizarstvo: brušena ogledala in stekla, izložbene šipe. — Zahtevajte moj cenik brezplačno
OGLEDALA - STEKLO
za hotele, kavarne in restavracije: obkladanje zidov iz brušene stekla, čistega in barvanega (marmoriranega) - za avtomobile in avtobuse: sprednje (vetrobrane) in stranske šipe.
Popraviljam vsa stara ogledala - takoj čisto kot nova dobro in poceni!
CENE BREZKONKURENČNE! **DOBAVA TAKOJ!**